

Za Redakcją odpowiedzialny
Jan Bronikowski w Poznaniu.

Administracja, Ekspedycja i Biuro Redakcji przy placu
Wilhelmowskim pod Nr. 15.

Dziennik Poznański
wychodzi co tydzień z wyjątkiem niedziel i dni
świętych.

Cena ogłoszeń (Inseratów):
wiersza drobnego 1 gr. 6 fen. — Reklamę od
wiersza drobnego 3 gr. (tłum. tłumaczenia).

Wszystkie ogłoszenia i ekspedycje winny być
frankowane.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłatki kwartalne
W Poznaniu 3 tal. 15 gr. w Warszawie 6 tal. 15 gr.
w Berlinie 8 tal. 15 gr. w Londynie 10 tal. 15 gr.
w Paryżu 12 tal. 15 gr. w Wiedniu 10 tal. 15 gr.
w Petersburgu 12 tal. 15 gr. w Stambule 10 tal. 15 gr.
w Sankt Petersburgu 12 tal. 15 gr. w Moskwie 10 tal. 15 gr.
w Kijowie 10 tal. 15 gr. w Charkowie 10 tal. 15 gr.
w Odessie 10 tal. 15 gr. w Białymostku 10 tal. 15 gr.
w Łodzi 10 tal. 15 gr. w Górze 10 tal. 15 gr.
w Bydgoszczy 10 tal. 15 gr. w Toruniu 10 tal. 15 gr.
w Grudziądzu 10 tal. 15 gr. w Żelazowie 10 tal. 15 gr.
w Żelazowej Woli 10 tal. 15 gr. w Ostrowie 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Lubuskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Mazowieckim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Świętokrzyskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkopolskim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Lubuskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Mazowieckim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Świętokrzyskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkopolskim 10 tal. 15 gr.

Przedpłaty i ogłoszenia
Przedpłaty i ogłoszenia w Dzienniku Poznańskim
w Poznaniu 3 tal. 15 gr. w Warszawie 6 tal. 15 gr.
w Berlinie 8 tal. 15 gr. w Londynie 10 tal. 15 gr.
w Paryżu 12 tal. 15 gr. w Wiedniu 10 tal. 15 gr.
w Petersburgu 12 tal. 15 gr. w Stambule 10 tal. 15 gr.
w Sankt Petersburgu 12 tal. 15 gr. w Moskwie 10 tal. 15 gr.
w Kijowie 10 tal. 15 gr. w Charkowie 10 tal. 15 gr.
w Odessie 10 tal. 15 gr. w Białymostku 10 tal. 15 gr.
w Łodzi 10 tal. 15 gr. w Górze 10 tal. 15 gr.
w Bydgoszczy 10 tal. 15 gr. w Toruniu 10 tal. 15 gr.
w Grudziądzu 10 tal. 15 gr. w Żelazowie 10 tal. 15 gr.
w Żelazowej Woli 10 tal. 15 gr. w Ostrowie 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Lubuskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Mazowieckim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Świętokrzyskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkopolskim 10 tal. 15 gr.

Reklama
Reklama w Dzienniku Poznańskim
w Poznaniu 3 tal. 15 gr. w Warszawie 6 tal. 15 gr.
w Berlinie 8 tal. 15 gr. w Londynie 10 tal. 15 gr.
w Paryżu 12 tal. 15 gr. w Wiedniu 10 tal. 15 gr.
w Petersburgu 12 tal. 15 gr. w Stambule 10 tal. 15 gr.
w Sankt Petersburgu 12 tal. 15 gr. w Moskwie 10 tal. 15 gr.
w Kijowie 10 tal. 15 gr. w Charkowie 10 tal. 15 gr.
w Odessie 10 tal. 15 gr. w Białymostku 10 tal. 15 gr.
w Łodzi 10 tal. 15 gr. w Górze 10 tal. 15 gr.
w Bydgoszczy 10 tal. 15 gr. w Toruniu 10 tal. 15 gr.
w Grudziądzu 10 tal. 15 gr. w Żelazowie 10 tal. 15 gr.
w Żelazowej Woli 10 tal. 15 gr. w Ostrowie 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Lubuskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Mazowieckim 10 tal. 15 gr. w Ostrowie Świętokrzyskim 10 tal. 15 gr.
w Ostrowie Wielkopolskim 10 tal. 15 gr.

Ajencye Dziennika Poznańskiego:

W Krakowie Józef Czech. — W Paryżu Librairie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 18, pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. Havas, Lafitte, Bullier & Comp. Place de la Bourse No. 8. Publicité Universelle, agence d'annonces internationales, 100, Rue Richelieu. — W Hamburgu, Frankfurte nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Jerusalemstrasse 48. A. Rotemeyer, H. Albrecht Taubenstrasse 24, Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“ Behrenstr. 24 i Haack et Rabehl, Friedrichstr. 68. — W Bremie: E. Schlette. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse. — W Pleszewie: L. Zboralski.

POZNAŃ, 10 grudnia.

Kwestya ustaw konstytucyjnych we Francyi, których podniesienie spodziewano się już to z łona Zgromadzenia narodowego, już to ze strony samego rządu a spodziewano się słusznie w interesie kraju, nie jest blizką załatwienia. Zdawałoby się nawet, sądząc z tego, co francuzkie pisały dzienniki, że sprawa ta coraz więcej się gmatwa i że do żadnej jeszcze pod tym względem między stronnicami nie przyszło decyzji. Ze tak jest, przekonywają nas korespondencje paryżskie do niemieckich pism przesłane. Donoszą bowiem, że z każdym niemal dniem nowe powstają projekta, że te projekta mają wprawdzie na oku ustalenie stosunków — ale w duchu tylko pojedynczych stronnictw, i że dla tego spodziewać się nie można, ażeby Zgromadzenie narodowe załatwiło się tak szybko z kwestyą najważniejszą bo kwestyą ustaw konstytucyjnych. W rzędzie nowo powstałych projektów wylizają teraz projekt, który wyszedł podobno z łona zachowawczej partii i uzyskał już przyzwolenie lewego centrum. Projekt ten w następujący sposób chce zmienić skład Zgromadzenia narodowego. Począwszy od listopada 1876 roku co dwa lata ma trzecia część deputowanych wystąpić i być uzupełnianą przez nowe wybory tak, ażeby zanim skończy się siedmioletnia władza Mac Mahona, Zgromadzenie narodowe w dniu 20 listopada 1880 roku z nowych zupełnie składało się deputowanych. Zgromadzenie takie ma mieć charakter konstytuancy i przystąpić do nadania krajowej stanowej formy rządu. Według jednego p. Deppey jest podobno autorem tego projektu, który książkę Broglie ma także pochwałać; inne znów pisma utrzymują, że z natchnienia pana Picarda miał powstać ten projekt. — Pogłoski o zmianie gabinetu powtarzają się bezustannie. Według najwiśszych kombinacji książkę Broglie i pan Fourtou mają wstąpić do gabinetu, książkę Decazes pozostanie podobno ministrem spraw zagranicznych.

Z pola walki w Hiszpanii ważniejszych nie odbieramy wiadomości. Najświeższe telegramy donoszą tylko o ruchach i koncentracji wojsk republikańskich i potwierdzają dawniejsze wiadomości, że niebawem spodziewać się należy walnej bitwy. Korpus generała Lomy podzielony na trzy dywizje, zostające pod dowództwem generała Blanco, Lapostolla i Villergas. Generał Laserna spodziewany w San Sebastian a karliści na całej podobno cofają się linii i koncentrują swe siły między Hernani i Oyarzun w celu zakrycia Tołozy.

Z innych spraw nie wiele mamy dzisiaj do zapisanja.

Uchwalony przez serbską skupczyną adres wręczony został w dniu 8 b. m. przez depucyę księcia Miłoszowi, który odpowiedział, że z radością przyjmuje adres, ponieważ widzi, że posiada zaufanie kraju.

Szwajcarska Rada narodowa, jak pisało z Berna, potwierdziła 72 głosami przeciwko 13 uchwałę rady stanów, wykluczającą duchownych od prowadzenia rejestrów stanu cywilnego.

Jak najświeższe pisma berlińskie zaręczają, parlament niemiecki zbierze się jeszcze w dniu 7 stycznia, ażeby obradować nad sprawą bankową, która zdaje się odroczyć na później, jak w tym celu, ażeby załatwić się z projektem do prawa o ślubach cywilnych.

Wiadomości urzędowe.

Król mianował prokuratora Hecht w Stółpianach prokuratorem przy sądzie miejskim i sądzie powiatowym w Królewcu.

Korespondencje Dziennika Pozn.

Z Borku, 8 grudnia.

(Proces ks. Kubezeka. — Brak Towarzystwa — a bogactwie się żydów. — Brak nauczyciela. — Biblioteka.)

(Y.) Pewnie po raz pierwszy znany ks. Kubecek, dawniejszy wikaryusz z Borku, doznał zawodu w ściganiu na drodze sądowej swoich nieprzyjaciół. Zaskarżył on jeszcze w miesiącu czerwcu tutejszego nauczyciela p. Piaseckiego o powtórny obrazę. Wedle twierdzenia p. Kubezeka miał podobno nauczyciel P. w przytomności jego i kilku gości tak się wyrazić: „Kto się wypiera swój wiary, religii, narodowości i swoich rodziców, ten nie wart, ten jest galganem.“ Ks. Kubecek wziął to do siebie i zaskarżył p. P. — prosiąc, aby winowajcę za tak ciężkie przestępstwo ukarać sąd więzieniem a jemu było dozwolone ogłosić wyrok w Tygodniku Powiatowym i Dzienniku Urzędowym. Sąd jednakże po przesłuchaniu trzech świadków oddał p. Kubezeka ze skargą i skazał go na zapłacenie kosztów.

Tu u nas prócz Spółki pożyczkowej, szczupłym nader rozporządzającym kapitałkiem, nie ma żadnego innego Towarzystwa i nie ma widoków, aby jakkolwiek dobra instytucja na gruncie tutejszym udać się mogła. — Ci — których tak często nawołujecie do pracy nad młodszą bracią naszą, krzyczą tylko przy każdej daniej sposobności na niezgodę, na nieporadność i lenistwo polskie, ale nie zgoda nie czynią, aby wady te choćby tylko w części wykończyli się starali, — owszem dowodzą czynem, że protegują wręcz nam żywioł, obśadzając zyskowniejsze urzędy inoplenieniami, a ci niepomni, że chleb polski jedzą, sztydzą z nas tylko. Inni znów nazywają każdą wzmoższą ideą marzeniem a łączenie się u Towarzystwo czczą zabawką. To też bieda tak się u

nas rozwiłmożniła, że bodaj znajdzie się podobna w najlichszej miejscinie. Za to żydzi robią dobre interesy. Handel zbożowy dla dogodnej z wszystkich stron komunikacji dość znaczny daje im dobre zyski a lichwa którą i tu praktykują niektórzy na wysoką skalę, bogaci ich wielce.

Znam tu dom jeden, który bierze od jednego talara trzy do dwunastu groszy polskich tygodniowo, a więc od 86 do 344 procent.

Katolicka gmina szkolna już od Wielkićnoy obywateli na 300 przeszło dzieci jednym nauczycielem i bodaj przed Nowym Rokiem posadę pierwszą obsadzi, bo się dotąd prócz miejscowego i p. Gramlewicza ze Zdziesza, którego rejencya już raz na pierwszym nauczyciela w Borku z niewiadomych powodów zawierdzić nie chciała, tylko jeden dla zbyt szczupłej pensyi zgłosił nauczyciel. Tymczasem żydzi, choć na Nowy Rok dopiero zawakować ma posadę w ich szkole, mają już czterech czy pięciu kandydatów. Jest to wymowne.

Mamy tu w Borku jeszcze z czasów Towarzystwa przemysłowego biblioteczkę, jeśli się nie myli, około 100 dzieł, lecz jak się dowiaduję, nikt z miasta od dwóch lat jednej książki nie wypożyczył i gdyby nie lud wiejski, który bardzo gorliwie czyta, wte dyby lepij było zużytkować ją na torebki do cukru i kawy.

NIEMCY.

* **Berlin, 9 grudnia.** Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego przyjęto po krótkiej dyskusji w trzecim czytaniu wniosek deputowanego meklemburskiego, odnoszący się do reprezentacji krajowej w państwach związkowych i przystąpiono do rozpraw nad rugami wyborczymi. Dłuższa wywodziła się dyskusja przy wyborze hrabiego Moltke. Wydział żądał uznania ważności wyborów, zaproponował jednakowoż, ażeby akta wyborcze przesłane były do urzędu kancelarskiego w celu sprawdzenia rozmaitych nieformalności i nadużyć. W tym duchu przemawiali pp. Dr. Braun i referent Struckmann, podczas gdy dr. Lieber żądał zawieszenia, poseł Herz unieważnienia wyborów. Izba uznała ważność wyborów. Z innych spraw nadmieniamy, że projekt do ustawy bankowej odroczone, prawdopodobnie na później, że natomiast na pierwszym teraz planie stoi prawo o ślubach cywilnych. W celu uchwalenia tego projektu zbierze się też jeszcze raz parlament w dniu 7 stycznia i w tym celu też gorliwie pracuje komisja, wysadzona do obrad nad ustawami sądowymi. Jak pisze Nation. Ztg. i podnosi Soir wystąpi niebawem papieżki nuncjusz Meglia z odpowiedzią na zarzuty wyrtensburskiego prezesa ministrów pana Varubiera, który wypowiedział przed kilku dniami w parlamencie, iż według słów nuncjusza kościół katolicki jedynie od rewolucji spodziewać się może pomocy. Wiadomo, że zaraz po tym oskarżeniu oświadczył pan Reichensperger, iż odczekać należy odpowiedzi nuncjusza Megli na zarzuty. Obrona nie ukazała się jeszcze — mimo to pisma berlińskie podnoszą już, że pan Varubier mówił prawdę i że p. Meglia sposobie się do obrony, trzyma się jezuickiej praktyki: si fecisti, nega.

FRANCYA.

* **Paryż, 7 grudnia.** W dniu dzisiejszym zebrał się deputowani w niezbyt wielkiej liczbie w Wersalu. Przed posiedzeniem obiegły pogłoski, że projekt deputowanego lewicy Picarda zyskuje coraz więcej zwolenników i że nawet rząd jest mu dość przychylnym. Posiedzenie Izby rozpoczęło się o 2½ godzinie z południa. Na porządku dziennym stał projekt do prawa mającego na celu opiekę nad dziećmi niżej lat 16, a mianowicie, aby dzieci nie dobiegające lat 16 nie były bezkarnie zaciągane w służbę różnych przemysłowców jak n. p. skoczów na linie i kunstreitrow. Działających wbrew prawu karze takowe więzieniem od 6 miesięcy aż do 2 lat. Następnie przeszła Izba do obrad nad prawem żądającym utworzenia w miastach Lugdunie, Toulouze, Lille, Nantes, Bordeaux i Marsylii, medycznych fakultetów. Deputowany Buisson, członek klerikalnego stronnictwa Izby wystąpił przeciw projektowi, w którego obronie stanął podsekretarz stanu w ministerstwie oświecenia. Desjardins, oświadczając, że no ym fakultetom nie zabraknie na słuchaczach a państwo nie poniesie żadnych kosztów, bo miasta utrzymają wydziały medyczne. Izba uchwalając przedłożone prawo, tylko chlubę ztąd odniesie. — Po przemówieniu w tym duchu podsekretarza stanu Desjardins, odroczone dalsze obrady na dzień następny i zamknięto posiedzenie.

Półrządowy Soir zamieszcza co następuje: „Gabinet zebrał się w dniu dzisiejszym na naradę pod przewodnictwem marszałka Mac-Mahona. Ks. Decazes zakomunikował radzie ministrów kilka dokumentów dotyczących zgranicz, a mianowicie posiedzenia niemieckiego parlamentu z dnia 4 grudnia. Rada ministrów zajmowała się projektami do prawa prasowego i prawa o stowarzyszeniach. Uchwała żadna nie zapadła na radzie ministrów.“

SERBIA.

* **Z Białogrodu** piszą pod dniem 3 bm. do Allg. Ztg. w sprawie rozpraw adresowych, których następstwem było ostatnie przesilenie gabinetowe. — Z łona wydziału adresowego wyszły dwa adresy: adres większości i mniejszości. Ponieważ ostatni był tylko

parafrazą mowy tronowej, przeto nie dał powodu do sprawozdania; inaczej miała się rzecz z pierwszym. Ten jest czystą emanacją naszych radykałów. Żąda sekularyzacji dóbr kościelnych, które atoli nie przedstawiają w Serbii zbyt wielkiej wartości, zaprowadzenia przeżytego systemu protekcyjnego, wolności prasy, prawa stowarzyszeń i innych konstytucyjnych rękomi. Na wszystko byłoby się zgodził gabinet, jeńo nie na niepotrzebne poruszanie kwestyi kościelnej. Adres ten doknął także zewnętrznych stosunków i to najdrażliwsza jego strona. Większość komisji wypowiada wyraźnie wojnę Turcji, zarzuca sułtanowi, iż złamał dane w obec Serbii przyrzeczenie i wzywa w słowach dobitnych Serbów w Turcji do rokoszu.

Gdyby adres ten otrzymał większość w parlamencie, możnaby spodziewać się w 10 dniach wojny z Turcją. Rząd oświadczył dzisiaj kategorycznie, że adresu owego nie może przyjąć nawet za podstawę do dyskusji. Nad oświadczeniem gabinetu wywodziła się żywa rozprawa, które jednakże nie doprowadziła do żadnego dodatniego rezultatu, z tej przyczyny, że musiano z powodu nieprzewidzianego zajęcia przerwać posiedzenie.

Rzecz tak się miała. Jeden z mówców odezwał się o księciu w sposób lekceważący, skutkiem czego zerwała się gwałtowna burza. Według ustawy posiedzenie w takim razie musi być zawieszone aż do uchwały skupczyny, czy mówca dopuszczający się obrazy majestatu ma lub nie ma pozostać dłużej w zgromadzeniu.

Tyle korespondent do All. Ztg. Telegramy doniosły nam już, że mówca, o którym mowa, został z skupczyny wykluczony a gdy głosowanie nad adresem wykazało dla rządu jedynie większość trzech głosów, gabinet podał się do dymisji a książkę przyjąwszy ją polecił p. Zumicowski zająć się utworzeniem nowego ministerstwa.

W Serbii wywołało ogromne wrażenie morderstwo na osobie deputowanego Gerkowicza. Zamordowany był w wielkiej przyjaźni z dawniejszym deputowanym Mikołajewiczem, który w przeszłej sesji przewodawczy postawił wniosek, aby ministra wojny Beli-Marowicza postawić w stan oskarżenia z powodu popełnienia przestępstwa przestępstwa. Skoro Mikołajewicza nie obrano tą razą do skupczyny, wręczył ten dowody mające stwierdzić winę pożądanego w ręce Gerkowicza. Znikły przytem odośne papiery i ta okoliczność jest poniekąd wskazówką, jak należy na wspomnianą zapatrywać się zbrodnię.

AMERYKA.

* Telegram podmerski podaje nam treść orędzia prezydenta Granta, którem otworzył d. 7 bm. kongres amerykański. Orzędzie dzieli się na dwie części: pierwsza odnosi się do stosunków domowych, druga rozbiera położenie Stanów Zjednoczonych w obec zagranicy. Orzędzie obiecuje, że we wszystkich oddziałach administracji zaprowadzona zostanie jak największa oszczędność. Rząd zamysla celem przysporzenia większych dochodów skarbowi zaprowadzić reformy na polu cel i podatków, nie mniej znieść w tym samym celu ograniczenie obowiązujące banki państwowe co do wydawania pieniędzy papierowych. Co się tyczy stosunków Stan. Zjednocz. do zagranicy, stwierdza orzędzie, że Stany ze wszystkimi państwami zagranicznymi na przyjaźni zostają stopie. Stanowią wyjątek jedynie stosunki z Wenezuela, która dotychczas nie zapłaciła wynagrodzenia datującego się z traktatu z 1866, tudzież stosunki z Hiszpanią. Rząd Unii zaniósł skargę z powodu ciągłego powstania na wyspie Kuby, skutkiem czego handel amerykański na ciężkie narażonym bywa straty. Orzędzie oświadcza, że Ameryka widzi się w konieczności położyć wraz z innymi mocarstwami tamę powstaniu hiszpańskiemu, Hiszpania bowiem nie ma sił po temu. Prezydent nie traci nadziei, że toczące się z Hiszpanią układy w sprawie Virginiasza, w krótkim czasie zostaną załatwione, choć te układy te, jak na teraz w nie napomyślniejszym znajdują się stanie; prezydent zawiadamia zarazem, że wysokość pretensyi będzie przedmiotem osobnego orędzia. W dalszym ustępie dotyka orzędzie kwestyi Indyan. Prezydent Grant tuszy sobie, że polityka pokojowa, jaką rząd się kieruje w obec trybunów, przyniesie jak najlepsze owoce i uchroni ziemie nadgraniczne od napadów indyjskich. Orzędzie kończy przyrzeczeniem, że rząd z całą energią kroczyć będzie w obranym kierunku i poleca założenie trybunału, któremuby przekazano głównie załatwienie reklamacyi, podnoszonych ze strony cudzoziemców, niemniej uregulowanie wychodźstwa z Chin.

Równocześnie z orzędziem ukazało się sprawozdanie sekretarza skarbu Bristowa. Wedle takowego dochody na rok 1875 wynoszą 322 milionów, wydatki 302 mil. dolarów; na r. 1874 preliminowano dochody na 293, rozchody na 273 milionów dolarów. Wliczona jest tu już kwota 32 mil. potrzebna na umorzenie długów. Ustala już konieczność emisji nowych pieniędzy papierowych. Termin amortyzacji nadśedł właśnie. W sprawozdaniu powiadziano, że pożądanym byłoby, aby ustał w oznaczyć się mającym terminie przymusowy kurs pieniędzy papierowych. Termin ten może nadejść za trzy lata, jeśli nie przedtę. — Sprawozdanie zawiera przytem propozycje ułatwiające przeprowadzenie powyższych projektów i odsuwające niebezpieczeństwo przesilenia.

Telegramy.

(Z biura Wolfa.)

Petersburg, 9 grudnia. Na walnem zgromadzeniu akcyonaryusz kijowsko-brzeskiej kolei żelaznej przyjęto wszystkie podane przez nową radę nadzorczą wnioski znaczną większością głosów. Postawione imieniem opozycji przez bankiera Kronenberga wniosku nie dopuścił komisarz rządowy pod obrady.

Bern, 9 grudnia. Rada narodowa potwierdziła wczoraj 72 głosami przeciw 13, uchwałę rady stanu, aby duchownych wykluczyć od prowadzenia ksiąg stanu cywilnego.

Londyn, 9 grudnia. Ekscesarzowa Eugenia przybyła wczoraj do Windsorscastle w odwiedziny królowej. Wersal, 8 grud. Zgromadzenie narodowe zezwoliło na utworzenie medycznej szkoły w Lugdunie i Bordeaux.

Paryż, 9 grudnia. Obiega pogłoska, że między don Karlosem a Izabelą zawieszono układy, dające do porozumienia. Plan marszałka Serrano zmierzać do zamknięcia i obsadzenia Pireneów i wyparcia ztąd karlistów na armię stojącą pod dowództwem generała Morionesa. — W pobliżu Oyarzun stoczono potyczkę między wojskiem rządowym a karlistami, której wynik dotychczas niewiadomy.

Białogrod, 9 grudnia. Uchwalony przez skupczyną adres doręczyła wczoraj księciu osobna deputacya. Książę oświadczył deputacyi, że adres przyjmuje z wielkim zadowoleniem, świadczy on bowiem, że posiada zaufanie narodu.

Brusela, 9 grudnia. Izba przyjęła wczoraj 74 głosami przeciw 3 cały budżet. Takowy wynosi 289,200,000 fr.

Aleksandrya, 8 grudnia. Rząd przygotował dwie wyprawy, które mają przedewszystkiem zwiedzić i zbadać dokładnie okolice Darfourn i Kordofanu i następnie dotrzeć aż do Nyanzy.

PROCES

hr. Harry Arnima.

Już przed 9 godziną rano zebrała się w dniu wczorajszym w gmachu i przed gmachem berlińskiego sądu karnego przy Molkenmarkt tak znaczna ilość publiczności, że z trudnością zdołał wykomenderowani umyślnie ku temu celowi policyanci utrzymać komunikacyę pomiędzy pojedynczemi biurami sądu. Sala, w której miał się rozpocząć tyle ciekawy proces, służyła przed 25 laty sądowi przysięgłych w procesie Waldecka. O 10½ godzinie dopiero otworzono salę, bo sąd odbył poprzednio tajne posiedzenie celem uchwały co do wykluczenia lub przypuszczenia publiczności. Po otwarciu sali publiczność zapelniała ją w jednym okamgnieniu tak szalenie, że już nikt wiepęby się nie wciśnął. Z jakie 50 dziennikarzy z różnych stron świata zajęło przeznaczone dla siebie miejsca a reszta publiczności składała się z osób obojg płci należących do wyższych klas berlińskiego społeczeństwa. Syn skazanego i kilku krewnych znajdowało się również pomiędzy publicznością, wśród której zwracało uwagę na siebie uwagi kilku członków japońskiego poselstwa. Ministerstwo spraw zewnętrznych reprezentowane było przez radcę legacyjnego Reicherta. Oskarżony w kromnem, czarnem ubraniu zasiadł na przeznaczonym dla siebie miejscu, a natwarzy jego widocznie było znużenie. Tuż przed oskarżonym zajęli miejsca trzej jego obrońcy: rzecznicz Munkel i Dockhorn, i monachijski profesor prawa dr. Holtzendorff. Zaraz po 10½ godzinie ukazał się w sali sąd, składający się z przewodniczącego dyrektora sądu miejskiego Reich i asesorów, radcy sądu miejskiego Ossowskiego, sędziego miejskiego Giersch, oraz sędziego kompletowego, radcy sądu miejskiego Schenk. Prokuratorą reprezentował prokurator Tessendorf.

Przewodniczący sądu dyrektor sądu Reich zagajając proces w te odezwał się słowami: „Przedmiotem obecnego procesu jest pewna liczba politycznych depesz państwowych nadzwyczaj wielkiej doniosłości i niemałego znaczenia. Z tego powodu postawić sobie musiał sąd najpierw pytanie, czy i o ile może być publiczność dopuszczoną do sali obrad sądu. Kolegium sądowe po wysłuchaniu kr. prokuratora i obrońcy, postanowiło prowadzić proces publicznie tak jak prawo przepisuje i wykluczyć tylko publiczność w czasie czytania depesz kościelno-politycznej treści stanowiących pierwszy ustęp aktu oskarżenia, jaki niebawem odczytany zostanie a to w interesie państwa i dobra ogólnego. W razie zaś jeżeli z którejkolwiek strony, czy to kr. prokuratora czy obrońcy, trzeba się będzie uciec do dokumentów nie użytych dotąd jako dowody, w takim razie sąd na osobnej sesji orzecze, czy i o ile będzie miała publiczność przystęp do sali obrad w czasie czytania tych dokumentów. (Zwracając się do oskarżonego.)

„Pańskie nazwisko, panie hrabio, jest Harry hrabia Arnim. Pan rozdzielił się w Moitzelsitz w dniu 24 października 1824 i należy do ewangelickiego wyznania. W r. 1845 składał egzamen na doktora obojga praw, a 1 lutego 1847 egzamen na auskultatora. W r. 1850 wstąpił pan do dyplomatycznej służby, a złożywszy 1851 r. egzamen dyplomatyczny, pełnił kolejno obowiązki sekretarza poselstwa w Rzymie, Kassel i Wiedniu. W czasie tym zajmował również w ministerstwie spraw zewnętrznych. W dniu 17 września 1856 mianowany radcą legacyjnym, posłanym był w dniu 19 grudnia do Kassel, a później w charakterze posła do Lizbony, Kassel, Monachium i Rzymu. W r. 1870 wyniesionym zostałeś do stanu hrabiowskiego. W dniu 18 marca 1871 wybrany do komisji, której powierzono zawarcie pokoju, powoła-

nym był w tym celu do Frankfurtu nad Menem. W dniu 23 sierpnia 1871 posłany był do Paryża, jako reprezentant Niemiec przy francuskiej rzeszypospolitej, a we wrześniu tego samego roku mianowany został rzeczywistym tajnym radcą. W dn. 29 grudnia 1871 wyniesiono go do godności posła. W dniu 2 marca 1874 nastąpiło odwołanie pana do Carogrodu, a w dniu 29 kwietnia doręczył prezydentowi MacMahonowi listy odwołujące go z Paryża. Najwyższym rozkazem gabinetowym z dnia 1 września 1874 postanowiono zostawić tymczasowo do dyspozycji. Z orderów pruskich otrzymał pan krzyż kawalerów św. Jana i gwiazdę orderu orła czerwonego 2 klasy z dębowym liściem.

Teraz postawię panu kilka pytań. Pan posiadaż majątek Nassenhaide. Kiedy kupił ten majątek?

Osk. W czerwcu czy w maju 1872.

Przewod. Pan maż tu w Berlinie dwie kamienice? Jedną przy Jägerstrasse 62, a drugą przy Leipzigerstrasse?

Osk. Tylko przy Jägerstrasse 62.

Przewod. Mieszkał pan tam?

Osk. Tylko dawniej.

Przewod. W czasie twego poselstwa, gdzie stawał pan zwykle przybywając do Berlina, czy u teściowej?

Osk. W hotelu, jeżeli u teściowej nie było miejsca.

Przewod. Pan zajmował parter wychodzący na ogród?

Osk. Tak, zwykle gdy innych pokoi nie było do dyspozycji. W paż zniroku nastąpiła zmiana z powodu opuszczenia służby. Teściowa dała mi do dyspozycji mieszkanie na pierwszym piętrze.

Przewod. Podług sprawozdania dyrektora policyi resp. deputacji podatkowej, mieszkał pan od 1 października 1874 r. na pierwszym piętrze kamienicy pod nr. 4 przy Paryżkim placu a za mieszkanie płacił rocznie 4000 tal. i 66 $\frac{2}{3}$ talara podatku od mieszkania.

Osk. O ostatnim nie wiem.

Przewod. Mamy to w aktach, gdzie stoi, że ambasador hrabia Arnim, mieszkający przy Paryżkim placu pod nr. 4 płaci podatku od mieszkania 66 $\frac{2}{3}$ talara.

Obrońca Dockhorn. Jest zamiarem zrobić zarzut niekompetencji sądu a prawo przepisuje, aby zarzut ten był zrobionym przed przystąpieniem do dowodów.

Przewod. Zastrzegłem umotywowanie niekompetencji bezpośrednio po odczycaniu aktu oskarżenia. — Wedle sprawozdania inspektora Pieck przewieziono w końcu miesiąca września 200 skrzyń mebli i różnych przedmiotów złożonych na akcyjnym spichlerzu, do mieszkania oskarzonego przy paryżkim placu nr. 4. Skrzynie te wypakowano tam a meble poustawiano w mieszkaniu.

Osk. Nie zgadza się to zupełnie z prawdą. Naturalnie, że kilka tych skrzyń miało pozostać w mieszkaniu. Muszę wyraźnie oświadczyć, że w dniu 4 października przewieziono meble.

Przewod. Wypakowanie mebli nastąpiło później. Policyjny inspektor Pieck doniósł nadto, że urządził pan dom na własną rękę i trzymał sobie ekipaż.

Po tych kilkunastu zapytaniach udziela przewodniczący głosu prokuratorowi Tessendorf, który odczytuje akt oskarżenia następującej treści:

„Oskarzenie
przeciw cesarsko-niemieckiemu ambasadorowi, rzeczywistemu tajnemu radcy, dr. jur. Harry hr. Arnim, urodzonemu 1824 w Moitzelsitz w Pomeranii, synowi zmarłego właściciela dóbr Arnima z Polzin w Pomeranii, obecnie przebywającego w Berlinie, ewangelickiego wyznania, kawalerowi pruskich orderów św. Jana i czerwonego orla 2 klasy z dębowym liściem, za przewinięcia w urzędzie.

Oskarżony wstąpił dnia 1 lutego 1874 jako auskultator do służby państwowej. (Tu przytacza akt oskarżenia wszystkie szczegóły dotyczące dalszej kariery oskarzonego, wymienione już powyżej.)

Po wyjechaniu oskarzonego z Paryża, powierzono sprawę poselską radcy poselskiemu hr. Weddehlen aż do przybycia nowego ambasadora, ks. Hohenlohe. Ostatni zaraz po swym przybyciu do Paryża zauważył brak kilku urzędowych dokumentów w archiwum poselstwa. Zarządzone skutkiem tego rewizja wykazała niabawę, że brakuje znacznej ilości urzędowych dokumentów, a mianowicie przytoczonych pod No. I. II. III.

Oskarżonemu udowodniono, że dokumenta te przeznaczone dla polityki niemieckiego cesarstwa, bardzo ważne co do jego stósunków z ościennymi mocarstwami, usunął i sprzeniewierzył.

Część tych dokumentów zabrał ze sobą oskarżony jak sam zeznał, a o reszcie nic nie wie. Z pierwszych na zeznawanie ministerstwa spraw zewnętrznych, wydał oskarżony pewną część z oświadczeniem, iż nie było jego zamiarem zatrzymać ich dla siebie. Drugich zaś nie chce wydać twierdząc, iż są prywatną jego własnością.

Pytanie co do urzędowego charakteru ośnośnych dokumentów rozstrzygnięciem być może wedle ośnośnych zasad ogólnych, bo nie masz osobnych postanowień prawa co do korespondencji ministerstwa spraw zewnętrznych z dyplomatycznymi swymi agentami.

Gdy w roku 1843 pewien poseł zapytał ministra spraw zewnętrznych czy koncepta sprawozdań posłów do nich należą, czy też do archiwum, odpowiedział minister pod dn. 21 grudnia, odwołując się na rozporządzenie z dnia 14 lutego 1711, że nie potrzeba w tym względzie jeneralnego rozporządzenia:

„bo dyplomatycznej agencji nie tylko co do kwestii co należy do poselskiego archiwum, ale i co do przechowywania papierów służbowych kierować się winni ogólnymi zasadami, którym kieruje się każdy urząd pruski w kraju co do registry, a które dotąd okazały się zupełnie wystarczającymi.“

Co się tyczy biurowego podziału korespondencji ministerstwa spraw zewnętrznych z dyplomatycznymi jego agentami, takowa dzieli się na korespondencję polityczną i korespondencję w ogóle. Korespondencja polityczna dzieli się znowu na „okólniki“ i „sprawozdania“ ośnośne do tego, czy wychodzą z ministerstwa spraw zagranicznych, czy też nadsyłane bywają przez dyplomatycznych agentów. Do politycznej korespondencji ministerstwa prowadzą się osobne dzienniki z bieżącymi numerami.

Dokumenty, które zaginały w ambasady paryskiej są częścią „okólników“, częścią „sprawozdaniami“.

Tu wymienia oskarżenie okólniki i sprawozdania zabrane przez oskarżonego, lecz wydane następnie, a dotyczące polityki kościelnej. Dalej wymienia oskarżenie jak najszczegółowiej dokumenta, do których posiadania przyznał się oskarżony, lecz uważa je za własność prywatną, i wreszcie dokumenta zaginione w am-

basadzie paryskiej, a o których oskarżony, jak powiada, nie wie.

Dla wyjaśnienia postępowania oskarzonego, ażeby dalej mieć wyobrażenie o wiarygodności jego zeznań, a wreszcie dla charakterystyki oskarzonego, przytacza między innymi oskarżenie, że przy uwięzieniu oświadczył hrabia Arnim początkowo, iż papiery, których żądał od niego, znajdują się za granicą. Później powiedział, że w przeciągu trzech dni odda dokumenta, jeśli wypuszczony będzie na wolność, i zobowiązał się wysłać jakiegoś urzędnika celem ich odebrania, jeżeli on da przyrzeczenie, iż nie wyjawia nazwiska osoby która ma w zachowaniu papiery. W ostatnim terminie powtórzył oskarżony pierwsze swoje zeznanie to jest, że dokumenta znajdują się za granicą. Chciał ich więc „dla swojej obrony przeciwko zarzutom księcia Bismarcka, który oskarżał hrabiego, iż osobiście, wręcz przeciwną intencją kanclerza prowadził politykę. Ze sposobu w jaki oskarżony wyrażał się o swych dymisiach i o swoim stósunku do urzędu kanclerskiego, wnosić też można, jak pojmował dawniejsze swe stanowisko w obec wyższej władzy, tj. kierownika odpowiedzialnego polityki niemieckiej. — W d. 21 listopada 1872 ukazała się w Echo du Parlement wiadomość, że hrabia Arnim podał się do dymisji po zaplaceniu ze strony Francji wszystkich długów. Hr. Arnim — tak pisał wówczas powyższy dziennik — miał podnieść, że stanowisko ambasadora niemieckiego w Paryżu — na najrozmaitsze naraża go nieprzyjemności w towarzystwach francuskich. Gdyby prośba o dymisję była przyjęta, w takim razie posiadałby ambasador dłuższy czas nie będzie obsadzony. — Ta wiadomość fałszywa, jak mówi dalej oskarżenie — wielką wywołała w prasie europejskiej sensację, tém więcej, że wszystkie telegramy roznosiły po całym świecie tę pogłoskę. Kiedy następnie na początku kwietnia 1874 zamieściła wiedeńska Presse znane „dyplomatyczne rewelacje“, odnoszące się do soboru i dające do zrozumienia, że autorem ich jest hr. Arnim, powstało w urzędzie spraw zagranicznych podejrzenie, że i wiadomość — ogłoszona w Echo du Parlement pochodząca od oskarzonego. Podejrzenie to potwierdziło się sprawozdaniem hrabiego Weddehlen z dnia 12 maja 1874 i zeznaniem dra Beckmanna. Dr. Beckmann miał od hr. Arnima, który był wówczas na urlopie, odebrać za pośrednictwem kancelarii poselskiej list z zeznaniem, ażeby powyższej wiadomości jak największy dać rozgłos. W tym też celu udał się Beckmann do Brukseli i wykonał dane sobie zlecenie. Zapytany o to wszystko hrabia Arnim odpowiedział pismem, datowanym z Karlsbadu pod dn. 20 czerwca 1874, że w głównych punktach nie ma nic do nadmienienia przeciwko zeznaniu Beckmanna, że jednakowoż nie on (Arnim) ale hrabia Weddehlen stał wówczas na czele poselstwa, podnosił, że nie kazał Beckmannowi udawać się do Brukseli, że prześłał Beckmannowi wiadomości celem jej rozgłoszenia nie podpisał, że wreszcie ta wiadomość inaczej brzmiała i nadmieniał wreszcie, że chciał w Paryżu tą wiadomością wywołać pewien efekt, i że na jego zamiar zgodził się kanclerz i pochwalili środki, co według oskarżenia jest fałszem.

— Oskarżenie odwołuje się przy tej sposobności na artykuł Presse i rozmaite listy, które hrabia Arnim jako poseł ówczesny w Rzymie pisał do rozmaitych teologów katolickich i przytacza list oskarżonego, pisany do sekretarza stanu p. Bülowa, w którym przynajmniej wprawdzie, że korespondencje w Presse kazał ogłosić, nadmieniam jednakowoż, że to pismo, które poprzedza promeria nie jest autentycznym. Kiedy później Augsb. Ztg. ogłosiła list oskarżonego do Dr. Deollingera, zeznawano na rozkaz cesarski hrabiego Arnima do wytłumaczenia się:

a) czy pośrednio lub bezpośrednio wpływał na publikację wiadomości w wiedeńskiej Presse, lub czy był powiadomiony, że organ wiedeński wystąpi ze swymi publikacjami i jak się nazywają ci, do których były zostały pisane listy.

b) czy ogłoszony w Augsb. Allg. Ztg. list sam pisał i czy żądał jego ogłoszenia. — Na pierwszy punkt (a) nie nie odpowiedział, oskarżony również dłużnym został odpowiedzi na zapytanie, czy list ad b. kazał ogłosić, przyznał tylko, że go pisał. Zazwyczaj ponownie wyjaśnienie, odpowiedział że za ogłoszenia w Presse pod żadnym warunkiem nie może być odpowiedzialnym i że nie może też dla tego żadnego dać oświadczenia. Nazwisk osób podać nie może, przypomina sobie tylko, że do biskupa z Rottenburga nigdy nie pisał. Zeznania hrabiego, mówi ogłoszenie, są sprzeczne i nie zasługują na wiarę, ponieważ pomiędzy papierami zabranymi u oskarzonego w Nassenhaide znalaziono listy, pisane przez dra Lausera (redaktora Presse) do dra Landseberga (literata w Paryżu), traktujące sprawę rewelacji w Presse i niejako wypowiadające, że obadwaj wymienieni oświecili z hr. Arnimem mieli stósunki. Tak Lauser jak Landseberg odmówili jednakowoż świadectwa. Między papierami oskarzonego znalaziono dalej projekt do artykułu politycznego, pisany ręką hrabiego; artykuł ten publikowanym też był w Köln. Ztg. i pisał o takich kwestiach, które tylko wiedzieć mógł oskarżony w charakterze ambasadora. Oskarżenie odwołuje się dalej na list Franciszka Wallnera pisany do oskarzonego, że ostatni starał się o stósunki z Neue Freie Presse i że chciał założyć więzkie pismo w Berlinie. Wszystkie papiery, na które odwołano się i których nie wydał hrabia, a których użył w pismach publicznych, uważa oskarżenie jako dokumenta w duchu § 348 alinea 2 kodeksu karnego i oskarża:

1) że jako ambasador powierzone sobie dokumenta rozmyślnie usunął,

2) że dokumenta powierzone sobie przywłaszczył.

Przewinięcia przewidziane §§ 348, 350, 73 kodeksu karnego.

W końcu zastrzegł sobie prokurator, że skoro okaże się tego potrzeba, zrobi wniosek o wykluczenie publiczności i prosi o wysłuchanie następujących świadków:

1) Radcy nadwornego i dyrektora biura centralnego w urzędzie zagranicznym Rolanda.

2) Radcy legacyjnego hrabiego Weddehlen z Paryża.

3) Naczelnika kancelarii poselskiej w Paryżu — Scheven z zeznawaniem, ażeby polityczny journal przedłożył.

4) Dyktarza kancelarii Hammerdörfera.

5) kancel. sty legacyjnego i zawiadowcy konsultatu w Marzylu, p. Hoehne.

6) radcy nadwornego Gasperini w Wiedniu,

7) literata dr. Landseberga w Paryżu,

8) feldmarszałka Mantuffa i

9) prezydenta urzędu kanclerskiego p. Königa.

W końcu wspomina jeszcze prokurator Tessendorf, że adwokat Munckel wiele doręczył jeszcze dokumentów i podnosi, że wydanie tych papierów w niczem nie zmienia położenia rzeczy na korzyść hrabiego, po-

nieważ są to te same, o których mówił hr. Arnim, że się jeszcze znajdują w Paryżu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ostatnie telegramy.

(Z biura Wolfa.)

Paryż, 9 grudnia. Z źródeł karlistowskich donoszą, że wojska rządowe kuszące się o zdobycie Ogarzunu zostały odparte. Te same źródła zaprzeczają, jakoby biskup z Urgel miał porzucić sprawę karlistów. Serrano przybył do Logrono.

Wersal, 9 grudnia. Zgromadzenie narodowe przyjęło bez rozpraw, jednogłośnie wniosek do ustawy pozbawiającej skazanych na karę śmierci in contumaciam Ranca i Bloncourta mandatów poselskich. Corne wybrany został przewodniczącym lewego środka.

WIADOMOŚCI MIEJSKOWE I POTOCZNE.

Poznań, 10 grudnia.

— Trzymarkowski. Na dokończenie budowy teatru polskiego otrzymaliśmy po trzy marki od pp. Szwerny Łosowej, Paulina Manna, Stanisława Manna, Jakóba Berwina; od p. An. Wa. ... marek sześć fenigów jednako i od p. St. O. markę jedną; razem kwotę 19 fenigów 11 szynkera, przesłaliśmy do kasy Spółki akcyjnej teatru polskiego.

— Ponieważ na porządku dziennym wczorajszego posiedzenia reprezentantów 26 było zapisanych przedmiotów, przeto postanowiono na wniosek przewodniczącego, radcy sprawiedliwości p. Piłeta, aby tylko najniebezpieczniejsze przedmioty, dotyczące dotychczasowych materiałów dla instytucji miejskiej i sprawy etatowej załatwić. Zgodziliśmy się z tem, aby i sprawozdania z zarządu i stanu spraw gminnych z roku 1873/74 nie odczytywać na posiedzeniu, ponieważ takowe za wiele zabierało czasu, sprawozdanie zaś samo przez każdego z reprezentantów w domu odczytane być może, zgodzono się na poruczenie odczytania ulito dotychczasowym przedsiobiorcom za sumę 1 80 tal., dalej na poruczenie dotychczasowym słom i siano, rolnym rybakom i siodlarskim dla miejskiej maszyni i zezwolono na dodatek 100 tal., którego użyto na kupienie trzynaścio konia a z tegoż zakładu. Przyjąwszy następnie etat głównego zarządu ubogich miejskiej, miejskiego domu chorych, przy którym to etacie postanowiono rozpaść raz jeszcze submisję na dostawę mięsa, etat szpitala, mierz i szkoły realnej, przystąpiono do przedmiotu, dotyczącego rozszerzenia prawa obywatelskiego czyli prawa głosowania i wyborczego w sprawach gminnych stósownie do § 9 b) prawa z dnia 25 maja 1873. Referent, rzecznik p. Mitzel oświadczył się przeciw temu rozszerzeniu, najpierw dla tego, że członkowie gminy, mający mniej niż 300 tal. rocznego dochodu, czyli 25 sgr. dziennie, zmniejszeni przeto walczą prawie o byt swój, nie mogą z zamiłowaniem należnym oddawać się sprawom gminnym, powtóre dla tego, że stronnictwo narodowe, jak je nazywają, na którego korzyść rozszerzenie takie prawa głosowania głównieby wpaść, dawany przy ostatnich wyborach dowód niezwykłej solidarności a przeto dojrzałości politycznej wprowadziłoby swoich kandydatów do reprezentacji, którzyby wnet to wszystko podkopali, co dotychczasowa reprezentacja z mozołem i trudem wielkim zbudowała. P. dr. Samter podał wprawdzie wniosek o odróżnienie tej sprawy do przyszłego posiedzenia, lecz kiedy wniosek ten nie znalazł poparcia, przyjęto wniosek referenta, aby prawa głosowania nie rozszerzano. W końcu wybrano jeszcze pięciu członków t. j. pp. Hesselbein, Peckert, Gerstel, Junge i Neukrantz, do komisji mieszanej, mającej się zajmować budową nowego mostu chwaliszewskiego. Na posiedzeniu było reprezentantów 20 — a członków magistratu byli obecni: pp. nadburmistrz Kohleis, burmistrz Herse, radcy miejscy: Stenzel, Rump, dr. Loppe, Chlebowski i Jaffé.

— Ogłoszone przez magistrat Sprawozdanie z zarządu i stanu spraw gminnych w mieście Poznaniu za r. 1873/74 składa się z części ogólnej, której rozdział pierwszy traktuje o kanalizacji miasta, rozdział II. o rozszerzeniu miejskich zakładów wodnych i wodociagowych, III. o budowie nowego mostu chwaliszewskiego, IV. o budowie nowego teatru, V. o rozszerzeniu miejskiego lazaretu i domu dla obłąkanych, VI. o reorganizacji maszyni, VII. o reorganizacji straży ogniowej, VIII. o budowie nowych gmachów szkolnych; i z części szczegółowej, która w 9 rozdziałach podaje rzut oka na zarząd finansowy miejskiej w 1872 i 1873 r.; zamknięcie rachunków kasy kameryjalnej i funduszów jej pobocznych za czas od 1 stycznia do końca grudnia 1873 r., akta dotyczące wyższego szkolnictwa tak miasta jak prowincji; statystykę szkół publicznych miasta Poznania z października 1874 r., akta dotyczące pożyczki z funduszu inwalidów zaciągniętej; ordynacyę gminnego podatku dochodowego dla obwodów miejskich; zmiany w ogólnym zarządzie w r. 1873/74 zaprowadzone; rozporządzenie jeneralne co do biur magistratu poznańskiego, nareszcie regulamin dla reprezentantów miejskich.

— Tajny radca p. Wex, który przez kilka miesięcy przewodniczył tymczasowo w kół. dyrektory kolei wschodniej, mianowany został teraz stanowczo jej przewodniczącym. Dotychczasowy przewodniczący pan Mutius mianowany został przewodniczącym komisaryatu kolejowego w Berlinie.

— Ks. dr. Goczowski, wikaryusza tamskiego, skazanego na banicję, który w tutejszym więzieniu oświadczył karę za przestępstwo ustaw majowych, zawiózł urzędnik policyjny dnia onegdajszego wprost na dworzec, a następnie koleją marszałką za granicę Kaspicą. Na dworcu żegnała go garstka znajomych.

— W poniedziałek dnia 7 b. m. po południu odbyło się w hotelu dredeńskim walne zebranie akcjonariuszy tutejszego wachodnio-niemieckiego banku produktów, na którym reprezentowanych było 704,000 tal. kapitału akcyjnego. Po odczycaniu sprawozdania przez dyrektora p. Löwe przyjęto znaczną większość wniosków, aby z czterech akcyj utworzono jedną, następnie nowe statuta i zmianę dotychczasowej firmy na nową firmę: Towarzystwo akcyjne poznańskich fabryk spirytu. Wedle przedłożonego bilansu wynosiła strata w ogóle około 503,000 tal. czyli 50%, kapitał akcyjny, wynoszący 1 milion. Towarzystwo posiada dwie fabryki spirytu i dwie nieruchomości przy Wesołej ulicy i centralnym dworcu, których wartość zapisana jest w książkach na 511,000 tal., ciąży zaś na nich dług około 77,800 tal. Stan majątkowy nowego Towarzystwa wynosi 250,000 tal. czyli 25% starych akcji.

— Z marek pocztowych, jakie z dn. 1 stycznia 1875 r. zaprowadzone zostaną, będą trzyfenigowe koloru zielonego, 5-fenigowe koloru lilowego, 10-fenigowe różowego, 20-fenigowe niebieskiego, 25-fenigowe brązowego, a 50-fenigowe szarego. Marki 3 i 5-fenigowe różnie się będą od 10, 20, 25 i 50-fenigowych jeszcze tem, że u pierwszych ośnośny znak wartości, u ostatnich zaś herb państwa w obwódce stać będzie.

— Pożar w Konarskiej obciął w perzynę probostwo i 7 gospodarstw; kościół utratował zdołano. W pożarze zginęło podobno i kilku ludzi. Pożar, przez niegodziwą zapewne podłożoną rękę, pokazał się około 8 godzin wieczorem w stodole gospodarza Walentego Kapy, żądał przeniesienia się na sąsiednie budynki zniszczył w kilku godzinach 35 budynków: 13 domów mieszkalnych, 8 stodół i 14 stajen.

— Prócz majątku kościelnego w Niedźwiadach obłożył rząd jeszcze dawniej aresztom w dyocyji chełmińskiej majątki kościelne w Wallchoinach, Oliwie i Lusinie.

— Rozkazem gabinetowym nadane zostało położone w powiecie obornickim miastu Ryczywołowi nazwisko Ritschenwalde.

— Położone w powiecie średzkim wsie Jerzyńskie ołandry i Bitterfeld połączone zostały w wieś jedną pod nazwiskiem Bitterfeld.

— Morderstwo. Z Śremu donoszą do Posener Ztg. o popełnieniu w mieście Dolsku morderstwa, co następuje: Wczoraj dnia 6 b. m. wracając z polowania dał radzko gospodarz S. ośnelnikowi kowskiewiczemu M. polececie, aby nabił ducetówkę zainstal. Jego brata, kowskiego S. i prosił go usilnie, aby się z nią ostrożnie obchodził. Ośnelnik jednak zamiast udać się do majstra, wstąpił do domu obywatela S., w którym było zgromadzonych kilku młodych ludzi. Przedewszystkiem wystrzelił z jednej lufy, następnie wszedł do izby z oświadczeniem kurkiem drugiej groźną, że wszystkich zastrzeli. Wielu z obecnych ratowało się ucieczką, kobieta tylko jedna i 20-letni Musiakiewicz pozostał. W chwili, gdy ten zwrócił się do ośnelnika S., który zniżył był do jego pierś, z prośbą, aby nie strzelał, spuścił S. kurk, a Musiakiewicz upadł z potrzaskaną brodą i przesyta przez kulę szyję. Morderca uciek-

potem. Następnego dnia miała się do Dolska udać komisya sądowna dla odbicia obduku.

— Aresztowano służącą, która państwu swemu ukradła 20 tal. Gdy zaś okazało się, że jest chora, zaprowadzono ją do lazaretu miejskiego, gdzie umarła, otruszy się zapewne poprzednio fosforem.

— Ks. Mende z Brzegu skazano wczoraj za wykroczenie przeciw ustawom majowym na 45 tal. grzywnie.

— W Krakowie dnia 3 b. m. odbyło się pod przewodnictwem dr. J. Kremera posiedzenie wydziału historyczno-filozoficznego akademii umiejętności. Było to posiedzenie za listopad, z przyczyny choroby dyrektora dr. Kremera opóźnione. Przedstawiono wydziałowi referaty o pracach p. M. Dziubniewskiego (Nowy pogląd na metodologię filozoficzną), ks. Sydona Słeczkońskiego (Kościół katolicki w Polsce i na Rusi), niemniej rozprawę „Język Marceinkowskiego „O ichnolich“, tj. odciskach stóp ludzkich i kopyt końskich na skałach, którą odczytał prof. Lepkowskiemu do referatu. Następnie obecny na posiedzeniu jako gość prof. Duchński, powitał przez przewodniczącego, miał odczytać „o głównych zasadach historii porównawczej rodzaju ludzkiego“, w których porzucił rzecz obszernym wspomnieniem o swoich poszukiwaniach naukowych na polu lingwistyki, etnografii i porównawczej i historii, rozspisał rozwinięcie swej teorii o pochodzenie i w rodzaju ludzkim, w dziejach ówczesnych udział biologiczny, wykazując się daleko wybitne dążenia antytypowe, dążenie do władzy i dążenie do wolności, dzielące je też na dwa różne obozy. Dalszy ciąg odczytu odczytany został do następnego posiedzenia dnia 10 grudnia. Część odczytana dała powód do żywej dyskusji pomiędzy prelegentem a pp. Zollem, Kremerem i Szyskim.

— Ocenienie prac konkursowych na zadania, ogłoszone przez komitet Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, wykazało słabość nadesłanych dzieł sztuki. Z trzech obrazów żaden nie posiadał nagrody; z dwóch rzeźb jedna, dzieło pana Karola Kłossa, otrzymała nagrodę pierwszą (rsr. 180), druga, dzieło pana Kłossa, otrzymała nagrodę drugą (rsr. 180), trzecia, dzieło pana Kłossa, otrzymała nagrodę trzecią (rsr. 180).

— Rząd gubernialny radomski wydał rozporządzenie do wszystkich komór na granicy od strony Galicji, w o-brebie jej położonych, aby wszystkie osoby przybywające z Austrii do Królestwa Polskiego przedstawiały się oświadczenie miejscowym władzom policyjnym, a te obowiązane będą sprawdzić tożsamość osób i wizować paszporty oprócz zwykłego powiadzenia przez urzędy cłowe. Osoby przybywające z Królestwa Polskiego twierdząc, że rozporządzenie to weszło już w życie w końcu listopada. Bez tej formalności nikt nie może udać się w głąb kraju.

— O Towarzystwa Bratniej Pomocy Słuchaczy Wszelchni w Lipsku odbieramy pismo następujące:

„Towarzystwo Bratniej Pomocy Słuchaczy Wszelchni w Lipsku ogłasza konkurs na pożyczkę bezprocentową w ilości 40 tal. na semestr, płatną z rozpoczęciem każdego semestru.

Kandydat roszący pretensje do owej pożyczki jest zobowiązany studia swoje w Wszelchni w Lipsku odbywać i podług § 13, statutów Towarzystwa zadość uczynić następującym warunkom:

- a) oprócz świadectw potrzebnych do immatrykulacji lub immatrykulacji przez 2 obywateli znanych w kraju z reputacją,
- b) być poleconym przez 2 obywateli znanych w kraju z reputacją,
- c) zobowiązać się do zwrotu stypendium po wyjściu z Wszelchni w 20 półrocznych ratach, w razie niemożności przedsięwzięcia się. Gdyby kandydat nie był pełnoletni, zobowiązać się powinien do zwrotu tychże oświec. lub opiekunów solidarnie z nim,
- d) kandydat, który chce stypendium dłuższ jak przez 4 semestra pobierać, powinien zobowiązać się z góry do składania egzaminu doktorskiego lub krajowego przy Wszelchni w Lipsku.

Zgłoszenia wraz z świadectwami upraszamy przesyłać na ręce pana Adolfa Wiesiolińskiego w Lipsku, Universitäts-Strasse 16. Treppen C.

Lipsk 5 grudnia 1874.

Adolf Wiesioliński.

Przewodniczący.

Kazimierz Jeżewski.

Sekretarz i podsądkarz.

— „Wiek“ donosi o zamiarze pobudowania w Warszawie, w jednym z centralnych punktów miasta, łaźni i kąpieł, która elegancją i dogodnościami wewnętrznego urządzenia na rywalizować ze słynnym, od niedawna w Wiedniu istniejącym „Römer Bad“.

— W sprawie księni Mitrofanii, jak „Ruski Mir“ donosi, nastąpiło odwołanie się do wyższej instancji w dniu 17 listopada, to jest w wigilię upływu terminu dozwolonego na założenie apelacji. Prośba o kasację, złożona przez najlepszych jurystów moskiewskich, zawiera 25 zarzutów przeciwko prowadzeniu sprawy i wyrokowi pierwszej instancji. Pomiędzy zarzutami jest jeden doświadczenia oryginalny: ponieważ sprawa przed sądem przysięgłych toczyła się dni 14, więc pozwalano żonom przysięgłych widywać się z mężami, a to mogło być ułatwieniem porozumienia między przysięgłymi i osobami postronnymi. Odwołanie się wniesiono do moskiewskiego sądu okręgowego.

— Kalendarz. Jutro w piątek dnia 11 grudnia Damazego pap. w kalendarzu słowiańskim Womira.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 2, zachód o godzinie 3 minut 44.

Dnia 11 grudnia 1287 Mongołowie najężdżają Polskę — 1567 zdobył Wieliczka. — 1577 pokój w Malborgu z Gdańszczanami.

(2) Bydgoszcz, 7 grudnia. (Sprawozdanie z walnego zebrania banku ludowego.

W dniu wczorajszym odbyło się walne zebranie naszego banku ludowego. Zgajawszy posiedzenie prezes rady nadzorczej pan Magdziński, poprosił referenta w komisji rewizyjnej p. Dankowskiego do zdania sprawy z odbytu r. wżty kasy banku. Referent przechodząc po krótkiej przemowie do cytacji cyfr, jakie się przy rewizji okazały, a które typy miały, gdyż bilans niezadowolony ogłoszonymi zmianami, zamknął członkom, iż przy ścisłej rewizji komisya rewizji znalazła niedobór w kasie, jak na stósunki nasze dość znaczny.

Przewodniczący dając zgromadzonym bliższe objaśnienie co do tego niedoboru nadmieniał ostatecznie, iż takowy pomyłkowany przez dawniejszego kasyera, lub pokrycie tej to sumy sów przewodniczącego samego wnioskować było mian jest bardzo problematyczne.

Referent prowadząc swoją rzecz dalej, skłonił spawozdanie swe uniwiniając po części kasyera, tém oświadczeniem, że do powyższego niedoboru tak cały zarząd, jako też i nadzorca brakuje należytą kontrolis przy czynia, bo gdyby była, może nie byłby niedobór ten znaczniejszy przybrał rozmiar. Obecny na zgromadzeniu dawniejszy kasyer podając nam uniwinienie bardzo słabe argumenta, twierdził, iż odbyła wizya nie jest dokładną, w skutek czego na wniosek dyrektora z grona członków trzech, niejako superabitów wybrano, ktor z szeregowych odbył rewizję przekonani się mają. Przy taki okolicznościach przypominali sobie obecni członkowie w dyskusji z przewodniczącym walnego zebrania, na którym się kategorycznie o rewizji upominano, kiedy to stawiony w mierze wniosek przy głosowaniu z kresemem przeszedł.

Teraz przecież, gdy już, jak się zdawało, wszystkie oświadczenia, iż owe żądanie rewizji nader było słusne oświadczył p. przewodniczący, że dawni kasyer rewizya odbyła tylko co do stanu czynnego kasy, a nie biernego, który to wód bez najmniejszej opozycji jednogłośnie przyjęto.

Z kolei porządku dziennego przystąpiono do wyboru i syera i kontrolera. Pierwszym obrano p. Hebińskiego, drugim p. Dankowskiego prawie jednogłośnie. Najważniejszą dwi urzędy docekalą się nareszcie odpowiedzialności wierzycieli. Jako stałego zastępcę członków zarządu obrano p. Trembeckiego. W miejsce ustępującego p. Magdzińskiego obrano prezesem rady nadzorczej ks. Wenocka, a ceprzesem p. Gofiskiego. Prócz tego obrano jeszcze członkami rady nadzorczej pp. Brzozowskiego, Goczowskiego, Musielewicz i Modrakowskiego.

Sroda, 8 grudnia. Komisya wysadzona do zmiany w Spółki średzkiej ukończyła już pierwsze czytanie ustaw i niewem rozpoczął drugie czytanie, które już wiele czasu nie miało. W drugie zaś połowie grudnia zwolane będą walne zebranie, któremu komisya swą pracę przedłoży. Zwracamy już uwagę członków na ważność tego posiedzenia i spodziewamy się, że członkowie zbiórą się na nie jak najliczniej, a szczerze, że stósownie do ustaw potrzebna jest dość znaczna liczba członków, jeżeli ustawy mają być zmienione. Gdyby się dostateczna liczba członków nie zebrała, natenc as dyrektor musiałaby tak długo zwolywać posiedzenia, dopótyby ustaw przepisana liczba członków nie stanęła, — ustawy bowiem nie mają innej drogi wyjścia. W niektórych innych T. rzystwach jest inaczej, tam bowiem ustawy powiadają, że j na pierwsze walne zebranie nie zużerze się dostateczna liczba członków, natenczas drugie zebranie bez względu na członków może powziąć uchwały, które całe Towarzystwo wzięją. Droga ta może być wygodna, a czasem i konieczna w nasyłych jednak ustawach nie przyjęto takiej praktyki, kę go się zwoln inuimi względami, o których może później po-

Wielkość naszego państwa stale oznaczać, jak procent członków...
Przybywa. Odechodzą. Poc. mies. 1-4 kl. rano g. 11 m. 31. Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 5 m. 3.
Poc. osob. 1-3 kl. pop. g. 2 m. 12. Poc. osob. 1-3 kl. rano g. 10 m. 39.
Poc. osob. 1-4 kl. pop. g. 5 m. 56. Poc. osob. 1-4 kl. pop. g. 3 m. 59.
Poc. osob. 1-4 kl. wiec. g. 11 m. 20. Poc. mies. 1-4 kl. wiec. g. 7 m. 54.
Kolęj Poznańsko-torunsko-bydgoska. Przybywa. Odechodzą. Poc. osob. o godz. 10 m. 19 p. poc. Poc. osob. o godz. 5 m. 15 z rana.
Poc. mies. o godz. 3 m. 24 p. poc. Poc. mies. o godz. 11 m. 30 z rana.
Poc. osob. o godz. 10 m. 14 wiec. Poc. mies. o godz. 4 m. 10 p. poc.
Poc. mies. o godz. 8 m. — wiec. *) Ten tylko pociąg ma I—III, wszystkie inne I—IV klas.
W kierunku z Stargardu do Wrocławia. Przybywa. Odechodzą. Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 4 m. 56. Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 5 m. 4.
Poc. mies. 2-4 kl. „ g. 8 m. 11. Poc. osob. 1-3 kl. „ g. 11 m. 49.
Poc. osob. 1-4 kl. rano g. 11 m. 11. Poc. osob. 1-3 kl. pop. g. 4 m. 4.
Poc. osob. 1-3 kl. pop. g. 3 m. 55. Poc. mies. 2-4 kl. wiec. g. 7 m. 5.
Poc. mies. 2-4 kl. wiec. g. 10 m. 47.

Handel, Przemysł i Gospodarstwo.
Sprawozdanie tygodniowe z giełdy berlińskiej
Leona Pilaskiego. Berlin, 5 grudnia.
W ciągu całego tygodnia tendencja giełdy walorowej pozostawała stałą, a przy ożywionym obrocie dążność do wzrostu widać była wyraźnie. Pieniądz gotowy łatwiej się nabywa, niż stała, chociaż obawy o powtórne podwyższenie stopy eskontowej w Londynie jako też i w Berlinie nie zupełnie ustąpiły. Dość korzystne położenie giełdy zagranicznych skutecznego i na naszą giełdę wywiera wpływ, która obecnie przeżywa i la hausse jest u nas. Przy obecnej sytuacji giełdy można się spodziewać, iż ceny papierów w tym miesiącu jeszcze podwyższą się, chociaż samą giełdę samą bowiem zależy na tym, aby w miesiącu tym, jako ostatnim w roku, gdzie zwykle o wiele większa potrzeba gotówki się okazuje, kursa na wyższej utrzymać stopie. Ceny papierów spekulacyjnych mało w tym tygodniu doznały zmiany. Francuzi i Lombardy przy zeszłotygodniowych zostawały cenach; za pierwsze płacono 184, drugie 78 tal., akcje zakładu kredytowego w Wiedniu wyżej, 189 tal. za sztukę. Akcje kolei państwowych stały przy małym obrocie. Rumuński pożądan. Renta srebrna austriacka wyżej, włoska bez zmiany. Papiery przemysłowe i akcje bankowe bez popytu.
Powietrze mamy mroźne, niebo jasne i pogodne.
Targi na ziemiopłodach wybitniejszą w tym tygodniu okazywały tendencją niż w zeszłym. Na placach zachodnio-europejskich uosobienie co do pszenicy i żyta było stałe. Dowóz pszenicy na targ londyński wynosił w tym tygodniu: pszenicy krajowej 6,645 kwartarów, zagranicznej zaś 39,093 kwartarów. Ceny na wszystkich targach angielskich zachowały się ustale; dalsza tendencja zależna będzie od ilości dowiezionego towaru, jako i po części od stanu powietrza.
W Belgii i Holandii uosobienie również stałe i ceny pszenicy jako i żyta się wzmacniały. Powodem tego głównie zamknięcie żeglugi w Petersburgu; za płynący towar do Anglii zbyt wysokie żądano ceny, które po ostatecznym i placie, obecnie bowiem Belgia i Holandia na dowóz krajowy liczyć tylko mogą.
W prowincji nadreńskiej targi były chwiejne, przy końcu tygodnia tendencja nawet zaczęła słabnąć z powodu znacznych ofert maki francuskiej.
Na placu berlińskim niestanne zakupy żyta na pokrycie na miesiąc bieżący znacznie się do ożywienia interesów terminowych jako i podwyższenia cen przyczyniły. Terminy późniejsze mniej się były ożywione, a oferty na ostateczną wiosenną znacznie przeważały popyt. Handel towarem w mieście mało ożywił. Płacono w mieście za krajowe 56-58 tal., rosyjskie 54-58, na grudzień 52 tal., kwiecień-maj 150 marek za 1000 kilo.
Pszenica pożądana i kupujący chętnie na wyższe żądania producentów się godzili. Płacono na miesiąc bieżący 61 tal., kwiecień-maj 189 marek za 1000 kilo.
Okowita osłabła, obrót bardzo ograniczony i ceny chwiejne. Przy końcu tygodnia uosobienie stałe. Płacono w mieście bez beczki 18 tal. 15 sgr., na grudzień 18 tal. 14-16 sgr., na wiosnę 58 marek za 100 litrów.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.
— Ziemianina wyszedł z druku No. 49 i zawiera: O najprzód K. W. — Stwierdzenie podwyższenia w. Styrzynie (Contusio plantae Vesiculosa). Romuald Sobolewski. — O wpływie epiki wiewsu na rozwój zbóż. — Wiadomości literackie: Hodowla zwierząt. — Wiadomości różnicze: O tużeniu krzyżowania southdown-merynowskich. — Karmienie koni żytem. — Uprawa kalfiorów we Francji. — Pszenica na gruncie piaszczystym. — Z obwodów sukienicznych. — Wyrok za nieprawdę sprzedawania peruwiańskiego guana. — Zapalenie się suchości koniczyny. — Uprawa lnu. — Wrona jako zwierzę domowe. — O kartoflarce Kobylńskiego. — Wiadomości handlowe. — Jarmarki. — Towarzystwa różnicze. — Ogłoszenia.
— Warty wyszedł z druku No. 23 i zawiera: M. K. Sarmieńskiego S. J. Księgi IV, o d. I. Do Rycerstwa Polskiego. — O pierwotnych tradycjach najdawniejszych patryarchów rodu ludzkiego czyli porównanie zasad Zoroastrowa z zasadami Starohetrew. — Nauka bez naucozyciela. — Na co się przyda obywatelstwo przed Wenery przed tarczą słoneczną w dniu 8-go grudnia rb.

PRZYBYLI DO POZNANIA.
dnia 10 grudnia.
BAZAR. Leski z Berlina, Hebanowski z Białej, Kocorowski z żoną z Bydgoszczy, pani Łącka z Posadowa, Węsierski z Podręczna, Uroń z Królestwa Polskiego.
IUZINSKIEGO GRAND HOTEL DE FRANCE. Hrabina Potulicka z Wielkich Jędrów, Chłapowski z żoną z Kopaszewa, Kurmatowski z rodz. z Owinsk, pani Szawłowska z Borzykowa, Drwiski z Głina, Duszyński z Torunia, Wendt z Pawłowa.
HOTEL DE PARIS. Ka. wik. Łabendzki z Tulca, Dulewicz z Kurnia, Płaczek z Swarzędza, Cegielski z Wódka, Krenski z Owinsk, Schultz z Gniezna, Zippel z Bydgoszczy, Mann z Leszna, Rotholz z Pniew.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI. Gersdorf z Stralsundu, dr. Rohls z Weimaru, Jordan z Głogowy, Knoch z Stralsundu, hr. Górszki Ostrowski z Smilowa, Grünwald z Kolonii, Engelmann z Stuttgartu, Leiniger z Akwigranu, Kachaciński z Warszawy, Moszczeński z Królestwa Polskiego.

Plan jazdy
o Poznań przybywających i odchodzących pociągów kolei żelaznych.
Od dnia 1 listopada 1874 r.

Obwieszczenie.
Posada drugiego Prebendarza przy tutejszym kościele Podominikańskim — sukursalnym kościele parafii Sgo Wojciecha — zawałowała przez śmierć zmarłego na dniu 21 listopada r. p. księdza kapelana Korneola Neumana.
Prawo do obsadzenia przysługujące Stolicy Arcybiskupiej Gnieźnieńskiej. Ponieważ jednak takowa obecnie jest opróżniona, w skutek czego na mocy §. 6. prawa z dnia 20 maja rb. zaprowadzony został w dycechach Gnieźnieńskiej i Poznańskiej komisaryczny zarząd nad majątkiem do Stolicy Arcybiskupiej należącym lub zarządzany jej podległym, przeto według §. 15 ustęp 2. prawa rzeczono parafianie kościoła Sgo Wojciecha, jako gmina kościelna dawniejszego klasztoru Dominikańskiego uprawnieni są do obsadzenia wakującego miejsca drugiego prebendarza przy wzmiankowanym kościele lub do zamianowania zastępcy jego.
Stosownie do §. 16. prawa i w skutek rozporządzenia naczelnego prezesa prowincji Poznańskiej z dnia 25 listopada rb. zwracam uwagę parafian Sgo Wojciecha na przysługujące im prawo z nadmienieniem, że na wniosek dziesięciu przynajmniej, pełnoletnich, w posiadaniu honorowych praw obywatelskich znajdujących się między członków gminy kościelnej, zawezwać parafian wszystkich, wymagam tym odpowiadających, aby uchwalili zastępstwo lub miejsce stanowczo obsadzili.
Wnioski wspomniane należy podać na piśmie pod adresem moim lub zanieść ustnie w biurze moim na ratuszu.
Poznań, dnia 8 grudnia 1874.

Nadburmistrz miasta Poznania Kohleis.
Księgarnia Żupańskiego
poleca wybór książek na podarki i zarazem tylko na miesiąc grudzień 1874 zniżą ceny następujących dzieł: [6333]
Libelta: Dziewica Orleańska zamiast 2 tal. tylko 1 tal.
Piotrowskiego Pamiętniki 3 tomy „ 4 „ „ 1 „
Skarbka: Dzieje Księstwa Warszawskiego 2 tomy zamiast 3 tal. tylko 1 tal. 20 sgr.
Szajnocha: Jadwiga i Jagiello 4 tomy zamiast 13 tal. tylko 6 talarów.
Wilczek i pięciu jego synów przez Bonawenturę z Kochanowa zamiast 3 1/3 tal. tylko 1 1/3 tal.

Kalendarz
Majstra od Przyjac. Ludu na rok (6459)
1875
Na gwiazdkę poleca swój dobrze zaopatrzony skład Książek do nabożeństwa i gustownych, trwałych i ozdobnych oprawach E. Callier

maż-ożerwiec 150, na wiosnę 150 marek.
Wypowiedziano — otr.
Okowita: cena wypowiedziana i regulacyjna 17 1/2, na grudzień 17 1/2, styczeń 54 m., luty 54,50 m., marzec 55 m., kwiecień 55,50 m., maj 56,50 m., kwiecień-maj 56 marek.
Okowita w mieście (bez beczki) 17 1/2 tal.
Wypowiedziano 10,000 litrów.
Poznań, 10 grudnia. (Sprawozdanie giełdowe.)
Stan powietrza: zmienne.
Żyto: stałe. Cena wypowiedz. — Wypowiedziano — otr.; grudzień 50 1/2, styczeń-luty 50 1/2, styczeń-luty 150 plac. i żąd., luty-marzec 150 żąd., marzec-kwiecień 150 żąd., na wiosnę 150 plac. i żąd., kwiecień-maj 150 plac. i żąd., maj-ożerwiec 152 marek żąd.
Okowita: chwiejnie. — Cena wypowiedz. —, wypowiedz. — litrów, grudzień 17 1/2-17 1/2 plac. i żąd., styczeń 18 plac. (54), luty 18 plac. (54,50), marzec 18 plac. (55), kwiecień 18 plac. (55,50), kwiecień-maj 18 plac. i żąd. (56), maj 18 plac. i żąd. (56,50), czerwiec 19 plac. i żąd. (57,50 marek).
Okowita w mieście (bez beczki) 17 1/2 żąd.

Ceny ustanowione przez miejską deputację targową.

	T O W A R		
	piękny	średni	pośledni
Pszenica	3 6	2 28	2 24
Żyto	2 22	2 18	2 16
Jęczmień	2 28	2 25	2 17
Owies	3	2 28	2 27
Groch do gotowania	3 12	3 10	3 7
Groch na paszę	3 5	3 2	3 6
Rzepak zimowy			
Rzepak zimowy			
Rzepak letowy			
Rzepak letowy			
Tatarski			
Kartofle	20	18	16
Wyka			
Żubin żółty			
niebieski			
Konieczny ożerwona			
biała			

Poznań, dnia 9 grudnia 1874.
Miejska komisja targowa.

Ceny targowe w mieście Poznaniu dnia 9 grudnia 1874 roku.

	T o w a r		
	piękny	średni	pośledni
Przemyś	3 6	2 28	2 24
Żyto	2 22	2 18	2 16
Jęczmień	2 28	2 25	2 17
Owies	3	2 28	2 27
Groch do gotow.	3 12	3 10	3 7
Groch na paszę	3 5	3 2	3 6
Rzepak zimowego			
Rzepak zimowego			
Rzepak letowego			
Rzepak letowego			
Tatarski			
Kartofle	20	18	16
Wyki			
Żubin żółt.			
niebieski			
Konieczny ożer. cent po 50 kilo.			
Konieczny biały			

* Młaka. Berlin, 9 grudnia. Pszenica nr. 0 9 1/2-9 talar. nr. 0 i 1 8 1/2-8 tal., rżana nr. 0. 8 1/2-1 talar., nr. 0. i 1 7 1/2-7 talarów.
Pszenica: 57-63 tal.
Żyto nowe 50-54.
Jęczmień: nowy 53-56 talarów.
Owies: 56-20 tal.
Rzepak 76-78 tal., wszystko per 1000 kilo wedle gatunku i wagi efektywnej.
Okowita: 18 tal. per 100 litrów à 100 %.

Giełda bydgoska, 9 grudnia.
Pszenica: 57-63 tal.
Żyto nowe 50-54.
Jęczmień: nowy 53-56 talarów.
Owies: 56-20 tal.
Rzepak 76-78 tal., wszystko per 1000 kilo wedle gatunku i wagi efektywnej.
Okowita: 18 tal. per 100 litrów à 100 %.

Giełda berlińska, 9 grudnia.
Pszenica: per 1000 kilo w mieście 55-70 tal. wedle gatunku żąd.; na grudzień 61 1/2 tal. pi. pi., kwiecień-maj 188-189, maj-ożerwiec 189-190 marek plac.
Żyto: per 1000 kilo w mieście 52-58 tal. wedle gatunku żądano; rosyjskie 53-54 talarów z kolei i franco dworca, nowe rosyjskie — talar. z dworca, nowe krajowe 55-57 tal. franco z dworca płacono; na grudzień 53 1/2-54 tal., styczeń-luty 54 1/2-55, na wiosnę 150-150 marek plac.
Jęczmień per 1000 kilo w mieście 51-64 talarów wedle gatunku żądano.
Owies per 1000 kilo w mieście 54-64 tal. wedle gat. żąd.; galicyjski i węgierski 55-60, nowy rosyjski 58-60, pomorski i meklemboński 61-62, wesołowski i zachodnio-pruski 58-61 tal. z dworca plac. o: grudzień 62 tal., grudzień-styczeń — talarów, kwiecień-maj 174-174, maj-ożerwiec 172-172 tal. marek pi. (Groch per 1000 kilo do gotowania 66-78 tal., na paszę 61-64 talarów.
Rzepak per 1000 kilo — tal.

Teofila Sobiesku
uczy przy nagrobku przedziada Żółkiewskiego synów Marka i Jana żyć i umierać za Ojczyznę. Przepisany druk olejny 32 cale wysoki, 22 szeroki podług oryginału Wal. Eljasza. Cena 13 tal. 10 sgr., w ramach 20 tal. Można też obraz każdego czasu jako i inne piękne rycin zobaczyć bezpłatnie w księgarni J. Chociszewskiego, Słusarska ulica Nr. 6 w Poznaniu. (6111)

Bazar „Maurycego Sachs“
w Wrocławiu. Rynek Nr. 32.
Na sezon zimowy
zaopatrzony został we wielkie składy materij jedwabnych, wełnianych, fantazyjnych, oraz najświeższych nowości: (6254)
Magazyn konfekcyjny
w gotowe suknie, kostiumy, okrycia, paletoty i kaftanki damskie podług najnowszych modeli wykonane, również wielki wybór w tańszych gatunkach.
Materje jedwabne
w gatunkach, które w składzie moim za dobre i trwałe uznane zostały, sprzedaje w skutek korzystnie zrobionych zakupów po cenach niepraktykowanie niższych, które z innych źródeł tańszej sprowadzone być nie mogą. (H. 23673)
Nadzwyczaj bogaty wybór materij na meble, dywanów, portyer, firanek i pokryć stołowych, oraz podaje się kompletnego umeblowania apartamentów, które najstaranniej wykonywa.
Przy wyprawach
zwracam uwagę na dobrze assortowany skład bielizny damskiej, męskiej, stołowej, Lingieria Koronek i t. p. które dostarczam w najlepszych wyrobach. Próby na żądanie przesyłam franco.
Mauryce Sachs,
dostawca nadworny.

Proces Arnim'a
przy udziale obrońców, rzeczników panów Munkel i Dockhorn, wychodzić będzie u L. Rauh w Berlinie, arkuszami codziennie podczas toczącej się sprawy i dochodzić do wszystkich księgarń niemieckich pod opaską. Wydanie to (które prawdopodobnie obejmować będzie 10 arkuszy) zawiera rzeczy bardzo ważne i takie, o których w procesie nie będzie mowy.
1) Szkic biografii hr. Harry Arnima.
2) Oskarżenie i przedłożone w procesie listy porównane z oryginałami.
3) Historia wstępu procesu.
Po ukończeniu procesu zamierza się wydać memoriał obrońców. (H. 15347)
Rzeczy, będących własnością tego wydania, nie wolno nikomu pod karą przedrukowywać. Nadkład L. Rauh, Berlin, SW., Wilhelmowska ulica Nr. 144a. (6412)

W sobotę dnia 12 bm.
komplet tańczący
u mnie. Początek o godzinie 8 wieczorem.
Rochacki, Myńska ulica 34.

Wystawa Gwiazdkowa
najstosowniejszych podarków w handlu materyałów piśmiennych, alfenidy i galanterji
Antoniego Rose
w Poznaniu w Bazarze. (1532)

EN GROS
machiny do gotowania
najnowszej konstrukcji wraz z należąco do nich naczyniami u
S. J. Auerbacha.
Szkice i rysunki przesyłam

EN DETAIL.
Petroleowe
machiny do gotowania
najnowszej konstrukcji wraz z należąco do nich naczyniami u
S. J. Auerbacha.
Szkice i rysunki przesyłam

maż-ożerwiec 150, na wiosnę 150 marek.
Wypowiedziano — otr.
Okowita: cena wypowiedziana i regulacyjna 17 1/2, na grudzień 17 1/2, styczeń 54 m., luty 54,50 m., marzec 55 m., kwiecień 55,50 m., maj 56,50 m., kwiecień-maj 56 marek.
Okowita w mieście (bez beczki) 17 1/2 tal.
Wypowiedziano 10,000 litrów.
Poznań, 10 grudnia. (Sprawozdanie giełdowe.)
Stan powietrza: zmienne.
Żyto: stałe. Cena wypowiedz. — Wypowiedziano — otr.; grudzień 50 1/2, styczeń-luty 50 1/2, styczeń-luty 150 plac. i żąd., luty-marzec 150 żąd., marzec-kwiecień 150 żąd., na wiosnę 150 plac. i żąd., kwiecień-maj 150 plac. i żąd., maj-ożerwiec 152 marek żąd.
Okowita: chwiejnie. — Cena wypowiedz. —, wypowiedz. — litrów, grudzień 17 1/2-17 1/2 plac. i żąd., styczeń 18 plac. (54), luty 18 plac. (54,50), marzec 18 plac. (55), kwiecień 18 plac. (55,50), kwiecień-maj 18 plac. i żąd. (56), maj 18 plac. i żąd. (56,50), czerwiec 19 plac. i żąd. (57,50 marek).
Okowita w mieście (bez beczki) 17 1/2 żąd.

Ceny ustanowione przez miejską deputację targową.

	T O W A R		
	piękny	średni	pośledni
Pszenica	3 6	2 28	2 24
Żyto	2 22	2 18	2 16
Jęczmień	2 28	2 25	2 17
Owies	3	2 28	2 27
Groch do gotowania	3 12	3 10	3 7
Groch na paszę	3 5	3 2	3 6
Rzepak zimowy			
Rzepak zimowy			
Rzepak letowy			
Rzepak letowy			
Tatarski			
Kartofle	20	18	16
Wyka			
Żubin żółty			
niebieski			
Konieczny ożerwona			
biała			

Poznań, dnia 9 grudnia 1874.
Miejska komisja targowa.

Ceny targowe w mieście Poznaniu dnia 9 grudnia 1874 roku.

	T o w a r		
	piękny	średni	pośledni
Przemyś	3 6	2 28	2 24
Żyto	2 22	2 18	2 16
Jęczmień	2 28	2 25	2 17
Owies	3	2 28	2 27
Groch do gotow.	3 12	3 10	3 7
Groch na paszę	3 5	3 2	3 6
Rzepak zimowego			
Rzepak zimowego			
Rzepak letowego			
Rzepak letowego			
Tatarski			
Kartofle	20	18	16
Wyki			
Żubin żółt.			
niebieski			
Konieczny ożer. cent po 50 kilo.			
Konieczny biały			

* Młaka. Berlin, 9 grudnia. Pszenica nr. 0 9 1/2-9 talar. nr. 0 i 1 8 1/2-8 tal., rżana nr. 0. 8 1/2-1 talar., nr. 0. i 1 7 1/2-7 talarów.
Pszenica: 57-63 tal.
Żyto nowe 50-54.
Jęczmień: nowy 53-56 talarów.
Owies: 56-20 tal.
Rzepak 76-78 tal., wszystko per 1000 kilo wedle gatunku i wagi efektywnej.
Okowita: 18 tal. per 100 litrów à 100 %.

Giełda bydgoska, 9 grudnia.
Pszenica: 57-63 tal.
Żyto nowe 50-54.
Jęczmień: nowy 53-56 talarów.
Owies: 56-20 tal.
Rzepak 76-78 tal., wszystko per 1000 kilo wedle gatunku i wagi efektywnej.
Okowita: 18 tal. per 100 litrów à 100 %.

Giełda berlińska, 9 grudnia.
Pszenica: per 1000 kilo w mieście 55-70 tal. wedle gatunku żąd.; na grudzień 61 1/2 tal. pi. pi., kwiecień-maj 188-189, maj-ożerwiec 189-190 marek plac.
Żyto: per 1000 kilo w mieście 52-58 tal. wedle gatunku żądano; rosyjskie 53-54 talarów z kolei i franco dworca, nowe rosyjskie — talar. z dworca, nowe krajowe 55-57 tal. franco z dworca płacono; na grudzień 53 1/2-54 tal., styczeń-luty 54 1/2-55, na wiosnę 150-150 marek plac.
Jęczmień per 1000 kilo w mieście 51-64 talarów wedle gatunku żądano.
Owies per 1000 kilo w mieście 54-64 tal. wedle gat. żąd.; galicyjski i węgierski 55-60, nowy rosyjski 58-60, pomorski i meklemboński 61-62, wesołowski i zachodnio-pruski 58-61 tal. z dworca plac. o: grudzień 62 tal., grudzień-styczeń — talarów, kwiecień-maj 174-174, maj-ożerwiec 172-172 tal. marek pi. (Groch per 1000 kilo do gotowania 66-78 tal., na paszę 61-64 talarów.
Rzepak per 1000 kilo — tal.

Proces Arnim'a
przy udziale obrońców, rzeczników panów Munkel i Dockhorn, wychodzić będzie u L. Rauh w Berlinie, arkuszami codziennie podczas toczącej się sprawy i dochodzić do wszystkich księgarń niemieckich pod opaską. Wydanie to (które prawdopodobnie obejmować będzie 10 arkuszy) zawiera rzeczy bardzo ważne i takie, o których w procesie nie będzie mowy.
1) Szkic biografii hr. Harry Arnima.
2) Oskarżenie i przedłożone w procesie listy porównane z oryginałami.
3) Historia wstępu procesu.
Po ukończeniu procesu zamierza się wydać memoriał obrońców. (H. 15347)
Rzeczy, będących własnością tego wydania, nie wolno nikomu pod karą przedrukowywać. Nadkład L. Rauh, Berlin, SW., Wilhelmowska ulica Nr. 144a. (6412)

W sobotę dnia 12 bm.
komplet tańczący
u mnie. Początek o godzinie 8 wieczorem.
Rochacki, Myńska ulica 34.

Proces Arnim'a
przy udziale obrońców, rzeczników panów Munkel i Dockhorn, wychodzić będzie u L. Rauh w Berlinie, arkuszami codziennie podczas toczącej się sprawy i dochodzić do wszystkich księgarń niemieckich pod opaską. Wydanie to (które prawdopodobnie obejmować będzie 10 arkuszy) zawiera rzeczy bardzo ważne i takie, o których w procesie nie będzie mowy.
1) Szkic biografii hr. Harry Arnima.
2) Oskarżenie i przedłożone w procesie listy porównane z oryginałami.
3) Historia wstępu procesu.
Po ukończeniu procesu zamierza się wydać memoriał obrońców. (H. 15347)
Rzeczy, będących własnością tego wydania, nie wolno nikomu pod karą przedrukowywać. Nadkład L. Rauh, Berlin, SW., Wilhelmowska ulica Nr. 144a. (6412)

W sobotę dnia 12 bm.
komplet tańczący
u mnie. Początek o godzinie 8 wieczorem.
Rochacki, Myńska ulica 34.

EN GROS
machiny do gotowania
najnowszej konstrukcji wraz z należąco do nich naczyniami u
S. J. Auerbacha.
Szkice i rysunki przesyłam

EN DETAIL.
Petroleowe
machiny do gotowania
najnowszej konstrukcji wraz z należąco do nich naczyniami u
S. J. Auerbacha.
Szkice i rysunki przesyłam

Największy skład
piwa
grodziskiego
znajduje się u
W. Sobeckiego,
Stary Rynek Nr. 1.
(pod ratuszem).

Obiady
po 6 sgr. i 7½ sgr.
porcyje à la carte
po niższych cenach poleca
od 15 bm.
restauracya
W. Gruszczyńskiego.

Magd. kapustę kiszoną,
Calb. ogórki,
Korniszony,
Tureckie i franc. śliwki i
górskie borówki
poleca
S. Alexander.
(H. Kirsten.)

Skład mój **herbaty chińskiej** i ostatniego sprzętu uzupełniłem wyborowymi gatunkami. **Poznań, J. N. Piotrowski.** (6072)

Dominium Choryń p.
Kościannem przyjmuje zamówienia na (6384)

ser choryński
tak w małej jak i większej ilości. Począwszy od 6ciu funtów przesyłki franco wysyłane będą.

Fladry!! Fladry!!
śledzie matjes, beczkowe wędzone minogi, węgorze, śledzie opiekane, kielaskie sielawki, kiszony ogórki, smolec gęsi, półgęski, szynki, paszety i rozmaite mięsna poleca (6464)

Jan Kerber.
Cygaretki indyjskie
[Canabis indica]
pp. Grimault & Comp.,
aptekarzy w Paryżu.
Wszelkie środki aż do dziś używane przeciw astmowi, w jakiegoby nie były formie i postaci, miały za podstawę belladonnę, stramonium, nikotynę albo opium.

Niedawne doświadczenia dokonane w Niemczech a powtórzone w Francji przekonały, że konopie indyjskie z Bengalu (Canabis indica) posiadają własności skuteczne do zaciągania przeciw tej słabości, jak również przeciw kaszlowi nerwowemu, suchotom gardlanym, zakatarzeniu, ochrypłości i utracie głosu, newralgii twarzy i bezsenności.

Dostać można w **Poznanu** w aptece **p. Dra Mankiewicz** w **Warszawie** w składach materiałów aptecznych pp. Mrozowski, Gallego i Spiessa. (58)

ASTMY
Duszność, chrypka, katarz zadawany i wszelkie cierpienia kanałów oddychowych ustępują po użyciu Rurek antia-tmatycznych p. Levasseura, 19 rue de la Monnaie w Paryżu. [1]
Dostać można: w **Poznanu** w aptece **Dr. Mankiewicz**, w **Warszawie** w składach i w aptekach pp. Gallego i Spiessa.

(6327)
Wyprzedaż
zamiejscowych francuskich
rękawiczek glasowych
niżej cen fabrycznych trwa tylko jeszcze 2 dni.
Hôtel de Berlin,
naprzeciwko poczty z przodu.
Szczególnie polecają się: jasne o 2, 3 i 4 guzikach.

J- A. Gaston Poivret & Co.
Paryż.

Firma powyższa podaje mi sposób, za pomocą którego mogę rzeczywiście nieprzemakalne robić buty do polowania jako też każde inne obuwie zrobić nieprzemakalnem, przez co cena buta tylko o 15 sbr. się podwyższa. I buty nie z mojej pochodzącej fabryki podjęmę się zrobić nieprzemakalnemi za 10 sbr. za parę.

Caldarola
(6449) Święty Marcin 60 na parterze.

Wielka
wystawa gwiazdkowa
A. Cichowicza,
Berlińska ulica 13. (6451)

Wielka wystawa gwiazdkowa
toruńskich, Hildebrandtskich jako też rozmaitych pierników, marcepanów i konfitur na drzewka u (6450)

J. Kobera w Szamotulach
Handel hurtowy wina
Ed. Kaatz,
Poznań

utrzymuje jak dawniej tak i teraz bardzo znaczny skład **wprost sprowadzanych** win z **Bordeaux, burgundskich, reńskich, węgierskich i hiszpańskich** najstarszych lat i najlepszych gatunków aż do lat ostatnich w beczkach i butelkach po jak **najtańszych cenach.**

Skład win szampańskich **L. Roederer'a, Moët et Chandon, Clicquot Veuve, Charles Heidsieck & Co.** i innych, ztąd odcinanych od 1½ tal. za butelkę począwszy.

Specjalny cennik jest zawsze franco na usługi. (6453)

Handel cygar
Ed. Kaatz, Poznań

poleca swój przez osobiste zakupy w Hamburgu i bezpośrednie przesyłki z Hawanny najobficiej asortowany skład cygar znanęj dobroci po jak **najtańszych cenach.**

Próby jako też specjalne cenniki są zawsze na usługi. (6454)

Angielskie i hol-
sztyńskie ostrygi
poleca (6452)
Grand Hôtel de France.
Piwownia dominialna
Czarnkowska
Wacława Swinarskiego
poleca własnego warzenia

piwo czeskie.

Zamówienia przyjmuje niżej podpisany zarząd.
Cena beczki w miejscu tal. 7 sgr. 10.
„ 50 butelek „ „ 1 „ 25.
„ 30 butelek „ „ 1 „ 3.

Beczki, pudła z butelkami jako też i butelki opatrzone są stemplem piwowni, na co się uwagę Szanownych odbiorców zwraca. — (3961)

Dla odbiorców hurtowych stósowny rabat.

Zarząd piwowni dominialnej
w Czarnkowie.

Wielka
Wystawa Gwiazdkowa
Edwarda Tovar
w Hotelu Myliusza pod Nr. 15
na pierwszym piętrze.
Wspaniała Wystawa
bizuteryi i artykułów fantazyjnych
paryskich

t. j. bonbonierek, waz do kwiatów, czarek do kart wizytowych, flakoników, przyborów do pisania, neceserek dla dam i panów, termometrów, pudełeczek do klejnotów z porcelany, bronzu, szylpantu słoniowej kości itd. itd. w 400 rozmaitych mustrach.

Wachlarzy z słoniowej kości, szylpantu, jedwabiu, atlasu, jaworu, kości, taftu, kwiatów i gazy w 200 mustrach.

Strojów dla dam z koralu, onyksu, oksydu, pereł, camé, achatu, filigranu, perłowej macy, kryształu górskiego itd. itd. w 400 rozmaitych mustrach.

Dalej wielki wybór łańcuszków do zegarków dla dam i panów, guzików do mankietek, medalionów dyademów itd.

Artykuły z Japonii w bogatym wyborze.

Edward Tovar z Paryża
obecnie w Hotelu Myliusza.

Wystawa otworzy się w sobotę dnia 12 mb.

TAPIOKA
pana Groult junior w Paryżu,
Ulica St. Apolline Nr. 12.
Tapioka Brazylijska czysta i naturalna jest pokarmem smacznym i pożywnym, posiada własności higieniczne uznane i potwierdzone oddawna, ale nie masz produktu służącego do pożywienia człowieka, któryby podlegał liczniejшему fałszerstwu. Pan Paven, sławny chemik, członek Instytutu francuskiego w swej uczonęj rozprawie „o pokarmach do spożywania“, ludzi używających tak określa własności Tapioki czystej i naturalnej, które ją wyróżniają od Tapioki sztucznej: „prawdziwa Tapioka brazylijska, czysta i naturalna w niczem nie psuje bynajmniej smaku i zapachu rosolu, ani mleka. Tapioka zaś podrabiana zmienia i psuje smak płynów i robi go nieprzyjemnym.“

Kupujący, którzy żądają, aby na każdej paczce znajdowały się cechy prawdziwej i czystej Tapioki Groult, unikną fałszerstwa i oszukaństwa. Jedyny skład w Warszawie w magazynie win i łakoci pp. A. Stepkowskiego, braci Wróbel i Sowińskiego i Szulca. (51)

Fortepiany i pianina
w najlepszym wyborze, poleca po jak najtańszych cenach
Karol Ecke,
fabrykant fortepianów, Poznań
ulica Bismarcka 7.
I kilka także używanych
instrumentów, formy
fortepianowej i stołowej,
jest do sprzedania. (6455)

Pasy do maszyn
rzemieńne i parciane,

Smarowniki i Manchety
Skóry na uprzęż etc
polecają (6445)

Orłowski & C

Skład skór
w **Poznanu, Jezuitka ul. 1**
Kapitaly
(5920)

są do wypożyczenia na dobrą rycerską bez pośrednio po Ziemstwie kredytowym i domy tutejsze w bezpiecznym miejscu prze

Gersona Jareckiego,
Magazynowa ulica 15 w Poznanu

Młodego czynnego (6.61)
urzędnika gospodarczego,
obu językami krajowemi mówiącego, poszukuje zaraz lub od 1 stycznia 1875 r.

Dom. Kuszewo p. Skokami.
Osobiste przedstawienie pożądanę ewent. dnia 14 bm. przed południem w **Poznanu,** Stary Rynek Nr. 15.

Urządnik gospodarczy
żonaty w średnim wieku, który przez długi czas samodzielnie wzorowe gospodarstwo prowadził i z tego chlubnymi świadectwami okuć się może, szuka miejsca albo zaraz lub też od 1 stycznia r. p. Adres: **M. P. po ste restant Krzywiń.** (6383)

Pisarz gospodarczy
ler, który przez lat kilka był w wielkich gospodarstwach, zaopatrzony w chlubne świadectwa poszukuje miejsca od 1 stycznia. **M. Nr. 100 Kotlin** poste restant (6448)

Elew gospodarczy,
znajdzie u mnie zaraz pomieszczenie **Krajewski, Zawory p. Xiążę** (6447)

Ogrodnik zdany, dobrze pole ony bez zenny znajdzie miejsce od Nowego Roku. Zgłosz. franc. **Dom. Jaronty** pod Innowawiem. (6423)

Ogrodników i kucharzy
kawalerów poszukuje **M. Wesolowski**
Nowa ul. Nr. 70. (644)

Ogrodnik bezzenny obeznany do skonalę w sztuce ogrodniczej poszukuje miejsca od 1 stycznia 1875 r. **Poste restant Czarnków** (6446)

Dom. Mystki
Wrześnią poszukuje

ogrodowego
od Nowego Roku. (638)

Ogrodnik żonaty, wykształcony wst stronie w różnych gałęziach sztuki ogrodniczej poszukuje miejsca od Nowego Roku 1875. **J. Cz. Mystki** pod Wrześnią. (63)

Cyrk Krembsen
Tylko jeszcze 5 przedstawie po niższych cenach

W środę dnia 9 i w czwartę dnia 10 grudnia
wielkie przedstawienie
Na zakończenie

Kopciuszek.
T. Krembsen,
(6404) dyrektor.

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.

Berlin, 9 grudnia.		Wrocław, 9 grudnia.		Biesko-graj. ska		Ameryk. pożycz. nowa		Wrocław bank dysk.		Kolej Rudolfa ako. z.	
dito wekslowy		dito bank budowl.		dito wekslowy		Renta francuska		dito dito wekslowy		Aust. franco. kol. p. n. a. k. z.	
Niemiec. bank hyp. w		Niemieckie papiery.		Niemieckie bank kred.		Rumuńska pożyczka		Kwilecki, Potocki i Sp.		dito p. n. a. k. z.	
Meiningn.		Niem. bank Union.		Meiningski bank kred.		Moneja w złocie, srebrze i papierach.		Niemiec. bank hipot. w		akoye zak.	
Stewarysz. dykont.		Gotajski bank kredyt.		Niem. bank Union.		Napoleonsadory		Wschod.-niem. bank		Rumuńska kol. ako. z.	
Kwileckiego Sp. bank		Kwileckiego Sp. bank		Niem. bank Union.		Imperyaly		dito produk.		Rosyj. kol. p. n. a. k. z.	
Meiningski bank kredyt.		Meiningski bank kredyt.		Niem. bank Union.		Dolary		Aust. zakład kredyt.		Warszawsko-b. d. a. k. z.	
Aust. p. n. a. k. z.		Aust. p. n. a. k. z.		Niem. bank Union.		Anstryak. noty bank.		Pozn. bank prowinc.		Warszawsko-w. ed. a. k. z.	
Wschodnio-niem. bank		Wschodnio-niem. bank		Niem. bank Union.		Rosyjskie noty bank.		Szlaskie stowarz. bank.		Zagraniczne papiery.	
dito dito produk.		dito dito produk.		Niem. bank Union.		Francuskie noty bank.		Pruska pożycz. ukonsolid.		Amer. pożycz. 1882	
Poznański bank prowinc.		Poznański bank prowinc.		Niem. bank Union.		Dyskonto wekslowe		dito 1885		dito 1885	
Pruski bank		Pruski bank		Niem. bank Union.		dito lombardowe		dito 1885		Włowska renta	
Prowincjonal. stowarz.		Prowincjonal. stowarz.		Niem. bank Union.		Poznan, 10 grudnia.		Dobrowol. pożycz. państw.		dito akoye tytun.	
Szlaskie stowarz. bank.		Szlaskie stowarz. bank.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		Poznan, 10 grudnia.		dito obligacye tyt.	
Akoye przemysłowe.		Akoye przemysłowe.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		Zelazne koleje		Aust. noty bank.	
Berliński kantor drzew.		Berliński kantor drzew.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		Berl.-zgorn. ako. z.		dito renta papierowa	
Stowarysz. immol.		Stowarysz. immol.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito p. n. a. k. z.		Aust. renta srebrna	
Dortmund Union (stare)		Dortmund Union (stare)		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		Bergsko-marohij. ako. z.		Pol. lik. listy	
Huty Hoerder		Huty Hoerder		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		Halsko-zóraw.-gub. ako. z.		Ros. listy zast. na grn.	
dito Laura		dito Laura		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Ros.-amer.-poż. z 1870	
dito Lauchhammer		dito Lauchhammer		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		dito 1871	
dito Marienhütte		dito Marienhütte		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Ros. noty bank.	
dito Massener		dito Massener		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Akoye przemysłowe.	
dito Redenhütte		dito Redenhütte		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Centr. bank bud. Berlin.	
Berlin. Passage.		Berlin. Passage.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Berliń. kantor drzewa.	
Akoye zakładowe i obligacye kolei		Akoye zakładowe i obligacye kolei		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Huta Hoerder	
zelaznych.		zelaznych.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Stowarysz. immob.	
Bergsko-marohijska		Bergsko-marohijska		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Huty Lauchhammer	
Berlińsko-zgorzełicka		Berlińsko-zgorzełicka		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		dito Laura	
dito szleska		dito szleska		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		dito Marienhütte	
Akoye bankowe.		Akoye bankowe.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Pozn. bro. (Feldschloss)	
Bergsko-maroh. bank		Bergsko-maroh. bank		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		dito bank budowl.	
Berliński stowarz. bank		Berliński stowarz. bank		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.		Huty Redenhütte	
dito dito kasowe		dito dito kasowe		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Berliński bank lombard		Berliński bank lombard		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Wrocław. bank dyskont		Wrocław. bank dyskont		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Zagraniczne papiery.		Zagraniczne papiery.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Austr. renta srebr.		Austr. renta srebr.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito papier.		dito papier.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito losy z 1854.		dito losy z 1854.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito losy z 1858		dito losy z 1858		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito losy z 1860		dito losy z 1860		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito losy z 1864		dito losy z 1864		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Rosyj. pożycz. prem. 1864		Rosyj. pożycz. prem. 1864		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito dito 1866		dito dito 1866		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Rosyjsk. pols. obligacye		Rosyjsk. pols. obligacye		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
skarbowe		skarbowe		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Pols. listy zast. III em.		Pols. listy zast. III em.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito nowe		dito nowe		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito likwidacyjn.		dito likwidacyjn.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Ameryk. pożycz. 1881		Ameryk. pożycz. 1881		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Ameryk. pożycz. 1882		Ameryk. pożycz. 1882		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Akoye bankowe.		Akoye bankowe.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
Berl. stowarz. bank.		Berl. stowarz. bank.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			
dito dysk. komand.		dito dysk. komand.		Niem. bank Union.		Lisy rentowe i zastawne.		dito z praw. pierw.			

Wielka aukcja!

Z polecenia p. Giovanni Barbaflerra z Florencji sprzedawcą będąc gotówkę w czwartek d. 10 mb. od godz. 9 przed i od 3 godz. po poł. przy **Wilhelmowskim placu 17** wielką partą nigdy tu jeszcze nie bywałych przedmiot. sztuki z włoskiego marmuru i alabastru jako to: wazy, czarki, urny, grupy, świeczniki, ciężarki do listów, rzeczy z Alfienidy, albumy grające i rozmaite inne rzeczy. (6442)

KATZ, komisarz aukcyjny.

Pensjonarze znajdują pod korzy stnami warunkami przy pomocy w naukach uprzejmie przyjęcie. Dowiedzieć się na **4. Marcynie 31**, II. p. (6266)

J. Ehlert, jubiler i złotnik. Wrocławska ul. Nr. 9. (2355)

poleca swój zakład wyrobów z złota i srebra w najumiarkowanych cenach. Wszelkie nowe roboty jako też reparacje w tych przedmiotach prędko i starannie wykonane zostają.

En gros **Gumowe en détail**
trzewiki
ang. surduty na deszcz
zabawki
grzebienie
podkładki w łóżka
parasole
czapki i t. d. poleca
Skład Fabryki
Hôtel de Rome.

Francuzkie

rekawiczki glassowane

dla panów i dam o 1—6 guzikach wyprzedawane będzie zupełnie przez kilka tylko dni za cen fabrycznych.

Hôtel de Berlin,

Wilhelmowska ulica 3, na parterze na prozdie.
Rękawiczki damskie o 2 guzikach od 12½ sgr. począwszy.

Filia Aleksandra Weiss & Co.

reprezentowana przez

S. Litthauer w Poznaniu, Wilhelmowska ulica 17.

mając zapas wszystkich prawie europejskich rzetelnych większych i mniejszych **pożyczek premiovych**, sprzedaje takowe po kursie dziennym z małą bardzo prowizją, jak również na **tytuł** za drobne miesięcznymi resp. kwartalnymi **wypłatami ratowemi**.

Dnia 16 grudnia rb. ciągnięcie medyolańskich 10 frankowych = 2 tal. 20 sgr. losów **wygrana główna 50,000 frank.**

Dnia 1 stycznia 1875 ciągnięcie austriackich losów kredytowych z 1858 r. medyolańskich 45 frankowych = 12 tal. losów raab greckich losów po 100 tal. dto 200,000 floren. dto 80,000 frank. dto 45,000 tal. dto 50,000 frank. dto 200,000 rubli.

Wszystkie u nas kupowane losy rewidują się **bezpłatnie** a listy wszystkich wyciągniętych asygnacji premiovych od czasu ich powstania przedkładają się **bezpłatnie** do łaskawego przejrzenia.

Ciągła rewizja losujących się efektów i asygnacji premiovych pod **gwarancją** kosztuje za sztukę na rok 1 sbr. = 1/10 marki.

Filia Aleksandra Weiss & Co.

Reprezentant **S. Litthauer, Poznań,** Wilhelmowska ulica 17 na parterze. (6421)

Trwale

rzemienie do machin i węże do sikawek

z konopi, gumy i skóry poleca (5942)

Berliner Treibriemen & Schlauch-fabrik
vorm. Hanneke, Kurstrasse 34.

SZPRYCOWANIE BROU

HYGIENICZNE, NIEZAWODNEGO SKUTKU I ZAPOBIEGAJĄCE. Samo dostatecznie do uleczenia bez użycia żadnych innych środków. Znajduje się w głównych aptekach na całym świecie. W Paryżu u wynalazcy, **PA REBOU**, Boulevard Magenta 158, — (Zadać należy prospektu) — 30 lat powodzenia. (42)

Epilepsia,

wielka choroba,

kurcze piersiowe i żołądkowe, (5373)

usuwa się pod — gwarancją — trwale. Z zamiejscowymi listownie.

C. F. Kirchner,

Berlin N., Boyen-Strasse 45.
dawniej Pod Lipami 66.

SZAFY DO KRAMU

zaraz są do nabycia Szeroka ulica Nr. 2/3. na parterze. (6422)

Panie, chcąc w cichym ustroniu odbić słabość, znajdując u przejmie przyjęcie jako też poradę i pomoc w wszystkich przypadkach dyskretnych.

Pani Stubbe, Berlin,
Hegelsbergstrasse 3 II. (6261)

Bardzo polecenia godne!

Braci Lederów balsamizowane mydło z orzecha ziemnego jako łagodny środek do mycia dla delikatnej, czulej skóry szczególnie dam i dzieci; po 3 sgr. i w paczce (4 sztuki) 10 sgr. Dr. L. Béringuer'a **aromat. wysok. koronny** (kwintesencja wody kolońskiej), bardzo delikatny perfum, służy do o-rzeżenia sił żywotnych i do wzmożenia nerwów; flakonik po 12½ i 7½ sgr. (5344)

Prof. dr. Albers'a **reńskie karmelle piersiowe**, jako znakomity środek domowy przy kaszlu, chrypie, zaognionem gardle itd.; paczka po 5 sgr.

Dr. L. Béringuer'a **olej do włosów z korzeni ziół** do wzmacniania i upiększania włosów na głowie i brody jako też do usunięcia łupieżu; po 7½ sgr.

Zawsze na składzie w Poznaniu u **Krug & Fabricius i C. W. Kohlshütter**, Wrocław ul. 3 jako też w Bydgoszczy: Teod. Thiel, Wschowie: Karola Wetterström, Grodzisk: Ludwika Streisand, Inowrocław: J. Lindenberg, Krotoszyń: A. Levy, Nakle: A. Podgórskiego, Nowym Tomysku: W. Peikerta, Ostrowie: C. E. Wichury, Pleszewie: J. Joachim, Rawicu: R. F. Frank, Pile: A. Zielsdorff, Wrześni: W. Schenke, Trzemesznie: Konst. Pribe.

PIGULKI Z ROSLINY MATIKO

Wszystkie kapsułki, które w powłoce klejowej zawierają balsam kopalny w stanie płynnym, sprawiają przyjemność i ból żołądka. Jedynie kapsułki z rośliny Matiko p. Grimaud nie sprawiają żadnej z powyższych niedogodności, ponieważ zawierają kopalne w stanie stałym a nie płynnym, rozpuszczają się łatwo w trzewach a nie w żołądku i dla tego kapsułki te działają dziejącym i łagodnym, chroniącym i zadowalającym.

Dostać można w Poznaniu w aptece Dra Manbiwca, w Warszawie w składach materjał. apt. pp. Mrozowskiego, Gallego i Spiesza.

PRODUITS HYGIENIQUES

DU DOCTEUR DELABARRE

WAZNE ZAWIADOMIENIE

Każdy flakonik Syropu do Zębów, którym się nieciera działa małych dzieci dla ułatwienia wyrzynania się zębów, jeżeli nieopatrzony podpisem **Dr DELABARRE**, jest fałszerstwem i naśladownictwem.

Papka higieniczna, pożywna dla małych dzieci, starców, osób osłabionych i powracających do zdrowia.

Kit do Zębów z Gutta-Perki, bardzo łatwy i dogodny do plombowania zębów spróchniałych samym sobie.

Mixtura osuszająca i chlorofeniczna, do osuszenia zębów spróchniałych przed raplombowaniem.

PARYŻ-Skład główny przy ulicy Montmartre, 4. — Dostać można: w WARSZAWIE w składach materjał. aptecznych PP. Gallego i Spiesza; w WILNIE w składach PP. Grusiewskiego i Chrościeckiego; w KIJOWIE w aptece P. Trauczyńskiego; w LWOWIE i w POZNANIU w aptekach PP. Mikolascha i Dr Mankewicza.

Papier

FAYARD & BLAYN

przeciw reumatyzmowi, katarowi, ranom, boleściom, nagniotkom, oparzeniom itd. Skład centralny w Paryżu, rue Neuve St. Mery, 40 i we wszystkich aptekach

Poliklinika

dla chorujących na nerwy i umysł. Drezno, Sidonien-Strasse 3.

Epileptyczni

(mający wielką chorobę) znajdują uzdrowienie. (6162)

Sposób leczenia nowy i właściwy.

Dr. Knorr, poznański lekarz sztabowy.

Śniadanie dla dzieci.

Dla wzmożenia dzieci i osób wycieńczonych, cierpiących na piersi i żołądek lub dotkniętych chorobą blednicy i niedokrwistości, jest najpożywniejszym

RACAHOUT ARABSKIE

p. Delangrenier w Paryżu.

Dostać można w Poznaniu w aptece p. dra. **Mankewicza**, we Lwowie i w Krakowie w aptekach pp. Mikolascha i Trauczyńskiego. (55)

Sprzedaz drzewa.

W boru **Jelonku** pod Gnieznem sprzedaje się codziennie **mocne sosnowe i dębowe drzewo porządkowe**, rozmaite gatunki **drzewa opałowego**, jako też większe partie **dębowych, mocnych, szerokich tarciec**, mających 8—14 stóp długości, stosownych szczególnie do lodowni i dla stelmachów. Bliższe szczegóły u **Braci Neufeld** w kantorze, Fryderykowska ulica Nr. 9. (6380)

W sobotę 12 bm. w boru Daszewskim i w poniedz. 14 bm. w boru Kamionieckim (o godzinie 9½ z rana) (6393)

sprzeda się przez licytację

270 sztuk budulcu sosnow.

niektóre przeszło 3 metry kub. zawierające.

Nadśięctwo Babki 6 grudnia 1874.

Zarząd leśny.

Dnia 16 b. m. odbędzie się

licytacja w Czerniejewie

w lokalu p. Pierańskiego

na drzewo opałowe suche:

60 metr. brzożowego szczepowego,
100 „ olszowego „
20 „ grabowego „
300 „ pieńków dęb., brzoż. i sosnow.
200 kupek gałęzi.
80 szt. brzożyny porządk. grubej
60 „ dębiny porządk. na różne porządki
70 „ drągów brzożowych „

Zarząd leśny.

W piątek d. 18 grudnia rb. o godz. 10 z rana odbędzie się

w lasach kórnickich

w rewirze Mieczewo (6435)

licytacja na 180 szt. sosn. budulcu.

(6438)

W środę dnia 16 grudnia sprowadzę znowu na sprzedaż wielki transport **krów z legu noteckiego (świeżo dojnych z cielętami)** i stanę na św. Wojciechu Nr. 46—47.

W. Hamann, dostawca bydła.

Dominium Brudzewo

pod Mielżynem (6418)

ma na sprzedaż

pięć dobrze utuczonych

wolów.

Dom. Łowen-

cice pod Jaraczewem poszukuje zaraz lub od 1 stycznia **zdatnego gorzelanego,**

za kaucją. (6427)

Gotowe paletoty, ubiory, futra, czapki, bielizna i obuwie poleca

J. Urbankiewicz, (5820)

Wilhelmowski plac Nr. 4 I. piętro.

Urzednik gospodarczy

żonaty w średnim wieku, który przez długi czas samodzielnie wzorowe gospodarstwo prowadził i z tego chlubnymi świadectwami okazać się może, szuka miejsca albo zaraz lub też od 1 stycznia r. p. Adres: **M. P. poście restantę Krzywin.** (5383)

Dom. Mystki pod

Wrześnią poszukuje

ogrodowego

od Nowego Roku. (6386)

Ogrodnik zdatny, dobrze polecony, bezżenny znajdzie miejsce od Nowego Roku. — Zgłosz. franc. **Dom. Jaronty** pod Inowrocławiem. (6428)

Ogrodników i kucharzy

kawalerów poszukuje **M. Wesolowski.** Nowa ul. Nr. 70. (6434)

Ogrodnik żonaty, wykształcony wszechstronnie w różnych gałęziach sztuki ogrodniczej poszukuje miejsca od Nowego Roku 1875. **J. Cz. Mystki** pod Wrześnią. (6425)

Na liczne ządania odbędzie się

w Gnieźnie

w Hotelu de l'Europe

drugi (6415)

Koncert

Miska Hausera

w piątek dnia 11 bm.

Gniezno.

Drugi koncert

Miska Hausera

w piątek dnia 11. grudnia.

Inowrocław.

W niedzielę dnia 13 grudnia

Sala Bazarowa.

W poniedz. dn. 14 grudnia 1874

wiecz. o 7½ godz.

III wieczór

symfoniczny

dany przez kapelę I. zachodnio-pruskiego pułku grenadierów Nr. 6.

PROGRAM.

Symfonia Nr. 1 Bdur. — Schumann.

Uwertura „Abencerragen“ Cherubini.

Symfonia Nr. 7 Gdur. — H. ydn.

Bilety na numerowane miejsca do siedzenia po 20 sgr. do stania po 10 sgr. są do nabycia w nadwornej księgarni i handlu muzykalnym.

(6433)

Ed. Bote & G. Bock.

Appold,

kapelmistrz.

Cyrk Kremsbsera

Tylko jeszcze 5 przedstawień po niższych cenach

W środę dnia 9 i w czwartek dnia 10 grudnia

wielkie przedstawienie

Na zakończenie

Kopciuszek.

T. Kremsbser,

(6404) dyrektor.

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.

Berlin, 8 grudnia.				Poznań, 9 grudnia.			
Niemieckie papiery.				Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
Wrocl. prow. weksl.	4	69½ p.		Ameryk. pożycz. nowa	5	99 p.	
dito wekslowy	4	79 p.		Renta francuska	5	100 ½	
Centr. bank budowl.	5	60 p.		Rumunska pożyczka	8	104½ p.	
Niemiec. bank hyp. w				Napoleonsdory			
Meiningen.	4	103½ p.		Imperyaly	1	5 12½ p.	
Niem. bank Union.	4	79½ p.		Dolary	1	5 11½ p.	
Stewarzys. dyskont.	4	182½ p.		Austriack. noty bank.	91½ p.		
Gotajski bank kredyt.	4	112 p.		Rosyjskie noty bank.	94½ p.		
Kwileckiego Sp. bank	5	60 p.		Francuskie noty bank.	81½ p.		
Meinigska bank kredyt.	4	98 p.		Dyskonto wekslowe	7		
Austriack. zakład kred.	5	140½ p.		dito lombardowe	6		
Austr.-niemiecki bank	4	88½ p.		Papiery pruskie.			
Wschodnio-niem. bank	5	78 p.		Pruska pożycz. ukonsolid.	4	100 p.	
dito dito produk.	5	11 p.		dito dito	4	105½ p.	
Poznańsk. bank prowinc.	4	109½ p.		Dobrowol. pożycz. państw.	4	101 p.	
Pruski bank	4	161 p.		Przem. pożycz. państw.	3	128½ p.	
Prowincjonal. stowarz.				Obliży długi państwa	3	91½ p.	
dyskont.	5	81 p.		Zelazne koleje			
Szląskie stowarz. bank.	4	110 p.		Berl.-zgorn. ako. z.	4	92 p.	
Akoye przemysłowe.				dito półn. pr. p.	5	— p.	
Berliński kantor drzew.	4	99½ p.		Bergsko-marohij. ako. z.	4	100 p.	
Stowarzys. immol.	4	89½ p.		Halsko-zóraw.-gub. ako. z.	4	30 p.	
Dortmund Union (stare)	5	36 p.		dito z praw. pierw.	5	28 p.	
Huty Hoerder	5	78 p.		Marohijsko-pozn. ako. z.	4	— p.	
dito Laura	5	136½ p.		Dolno-szl.-maroh. ako. z.	4	165 p.	
dito Lauchhammer	5	44 p.		Górno-szl. lit. A i C. ako. z.	3	— p.	
dito Marienhütte	5	65 p.		dito lit. B. ako. z.	3	— p.	
dito Massener	4	41½ p.		Wsch. prus. pol. ako. z.	4	— p.	
dito Redenhütte	5	204 p.		Kolój po pr. brz. Odry.	5	— p.	
Berlin. Passage.	6	204 p.		akoye zak.	5	— p.	
Akoye zakładowe i obligacye kolei				Starogardzko-pozn. ako. z.	4	101 p.	
zelaznych.				Brześć.-grajew. ako. z.	5	— p.	
Bergsko-marohijska	4	84½ p.		Galio. kol. K. Lud. ako. z.	5	108 p.	
Berliński-zgorzelicka	4	78 p.		Akoye bankowe.			
dito szosocińska	4	144½ p.		Berl. stowarz. bank.	4	88 p.	
Brzesko-grajew. aka.				dito dysk. komand.	5	176 p.	
Galiojska Karo. Lud.	5	109½ p.		Wrocl. bank dysk.			
Halls.-zóraw.-gub. aka.	5	28½ p.		dito dito wekslowy	4	— p.	
Kolój Rudolfa	4	65½ p.		Kwilecki, Potocki i Sp.	5	62 p.	
Marohijsko-poznańska	4	28 p.		Meinigska bank kred.	4	— p.	
Górno-szl. kol. lit. A. C.	3	165½ p.		Niemiec. bank hipot. w	4	— p.	
dito lit. B.	3	150½ p.		Meining.	5	73½ p.	
Austr. frano. kolój pań.	5	187½ p.		Wschod.-niem. bank	5	78½ p.	
Austr. półn. zachodnia	5	87-6½ p.		dito produk.	5	11 p.	
dito pol. państw. (Lomb.)	5	79-6½ p.		Austr. zakład kredyt.	5	139 p.	
Wschodniopruska kol.	4	38½ p.		Pozn. bank prowinc.	4	108 p.	
południowa	4	116½ p.		Szląskie stowarz. bank.	4	110 p.	
Kol. po praw. brz. Odry	5	338½ p.		Zagraniczne papiery.			
Rumunska kolój	5	103½ p.		Austr. renta srebr.	4	68½ p.	
Rosyjska kolój państw.	4	1008 p.		dito papier.	4	63½ p.	
Starogardzko-poznań.	4	— p.		dito losy z 1854.	4	108½ p.	
Warszawsko-bydż.	4	91 p.		dito losy z 1858.	fr.	115½ p.	
Warszawsko-wiedeńsk.	5	21 p.		dito losy z 1860.	fr.	109-8½ p.	
Berlińsko-półn. z pr. p.	5	49½ p.		dito losy z 1864.	fr.	96½ p.	
Halls.-żur.-gub. z pr. p.	5	62½ p.		Rosyjsk. pożycz. prem. 1864	5	162½ p.	
Marohijsko-pozn. z pr. p.	5	62½ p.		dito dito 1866	5	156½ p.	
Listy rentowe i zastawne.				Rosyjsk. pols. obligacye	4	87 p.	
Pozn. listy zastawne	3	98 p.		skarbowe	4	82½ p.	
Nowe listy zastawne	4	93½ p.		Pols. listy zast. III em.	5	79½ p.	
Listy rentowe pozn.	4	97½ p.		dito nowe	5	69½ p.	
Prowinc. obligacye	5	100 p.		dito likwidacyjn.	4	103½ p.	
Powiatowe obligacye	5	100½ p.		Ameryk. pożycz. 1881	8	97½ p.	
Powiatowe obligacye	4	98 p.		Ameryk. pożycz. 1882	8	97½ p.	
Obligacye miejskie	4	— p.		Zagraniczne papiery.			
dito	5	— p.		Austr. renta srebr.	4	68½ p.	
Szląskie listy zastawne	3	95½ p.		dito papier.	4	63½ p.	
Szląskie listy rent.	4	— p.		dito losy z 1854.	4	108½ p.	
Akoye bankowe.				dito losy z 1858.	fr.	115½ p.	
Berl. stowarz. bank.	4	88 p.		dito losy z 1860.	fr.	109-8½ p.	
dito dysk. komand.	5	176 p.		dito losy z 1864.	fr.	96½ p.	
Wrocl. bank dysk.				Rosyjsk. pożycz. prem. 1864	5	162½ p.	
dito dito wekslowy	4	— p.		dito dito 1866	5	156½ p.	
Kwilecki, Potocki i Sp.	5	62 p.		Rosyjsk. pols. obligacye	4	87 p.	
Meinigska bank kred.	4	— p.		skarbowe	4	82½ p.	
Niemiec. bank hipot. w	4	— p.		Pols. listy zast. III em.	5	79½ p.	
Meining.	5	73½ p.		dito nowe	5	69½ p.	
Wschod.-niem. bank	5	78½ p.		dito likwidacyjn.	4	103½ p.	
dito produk.	5	11 p.		Ameryk. pożycz. 1881	8	97½ p.	
Austr. zakład kredyt.	5	139 p.		Ameryk. pożycz. 1882	8	97½ p.	
Pozn. bank prowinc.	4	108 p.		Zagraniczne papiery.			
Szląskie stowarz. bank.	4	110 p.		Austr. renta srebr.	4	68½ p.	
Zagraniczne papiery.				dito papier.	4	63½ p.	
Amer. pożycz. 1882	6	100 p.		dito losy z 1854.	4	108½ p.	
dito 1885	6	— p.		dito losy z 1858.	fr.	115½ p.	
Włoska renta	5	66 p.		dito losy z 1860.	fr.	109-8½ p.	
dito akoye tytun.	6	— p.		dito losy z 1864.	fr.	96½ p.	
dito akoye tyt.	6	— p.		Rosyjsk. pożycz. prem. 1864	5	162½ p.	
Austr. noty bank.	4	85½ p.		dito dito 1866	5	156½ p.	
dito renta papierowa	4	69½ p.		Rosyjsk. pols. obligacye	4	87 p.	
Austr. renta srebrna	4	68½ p.		skarbowe	4	82½ p.	
Pols. lik. listy	5	89 p.		Pols. listy zast. III em.	5	79½ p.	
Ros. listy zast. na grn.	5	— p.		dito nowe	5	69½ p.	
Ros.-amer.-poż. z 1870	5	— p.		dito likwidacyjn.	4	103½ p.	
dito 1871	5	— p.		Ameryk. pożycz. 1881	8	97½ p.	
Ros. noty bank.	5	— p.		Ameryk. pożycz. 1882	8	97½ p.	
Akoye przemysłowe.				Zagraniczne papiery.			
Centr. bank bud. Berlin.	5	68 p.		Austr. renta srebr.	4	68½ p.	
Berliń. kantor drzewa.	4	100 p.		dito papier.	4	63½ p.	
Huta Hoerder	5	— p.		dito losy z 1854.	4	108½ p.	
Stowarzys. immobil.	4	94 p.		dito losy z 1858.	fr.	115½ p.	
Huty Lauchhammer	5	— p.		dito losy z 1860.	fr.	109-8½ p.	
dito Laura	5	139 p.		dito losy z 1864.	fr.	96½ p.	
dito Marienhütte	5	— p.		Rosyjsk. pożycz. prem. 1864	5	162½ p.	
Pozn. bro. (Feldschloss)	—	— p.		dito dito 1866	5	156½ p.	
dito bank budowl.	—	— p.		Rosyjsk. pols. obligacye	4	87 p.	
Huty Redenhütte	5	— p.		skarbowe	4	82½ p.	